

Ma. 2454

श्री. Al. 50018

सचित्र

1996

गौळण मेळा.

पद १ लें.

देखिला मी श्रीहरी ॥ विश्व व्यापक मुरारी ॥ धृ० ॥
आणि सोनियाचा दिन ॥ वपें अमृताचें घन ॥ १ ॥
बरवा संत समागम ॥ प्रगटला आत्माराम ॥ २ ॥
बाप रखुमा दवीवर ॥ कृपासिंधू करुणाकर ॥ ३ ॥

पद २

अरे कृष्णा अरे कान्हा मन्तरंजन मोहना ॥ धृ० ॥ आले
संत घरीं तरी काय बोलून शिणवावे ॥ उंस गोड झाला
झणून काय मुळासहित खावा ॥ प्रीतीचा पाहुणा झाला झणून
काय फार दिवस राहावा ॥ गांवचा पाविल झाला झणून काय
गांवच बुढवावा ॥ अ० ॥ १ ॥ देव अर्गा आला झणून
काय भलतेंच बोलावें ॥ चंदन शीतळ झाला झणून काय
उगाळून प्यावा ॥ वडीळ रागें भरला झणून काय जिवेंच
मारावा ॥ भगवीं वस्त्रें केलीं झणून काय जगच नाटावें
॥ अरे० ॥ २ ॥ आग्या विंचू झाला झणून काय कंठींच
कवळावा ॥ फुकाचा हत्ती झाला झणून काय भलत्यांनीं

Ma 2454

(४)

न्यावा ॥ फुकट हिरा झाला ह्मणून काय कथिलीं जोडावा ॥
 नित्य व्याज खातो ह्मणून काय मुद्दल बुडवावें ॥ अरे० ॥ ३ ॥
 परस्त्री सुंदर झाली ह्मणून काय बळेंच भोगावी ॥ सोन्याची
 सुरी झाली ह्मणून काय उरींच मारावी ॥ मखमाली पैजार
 झाली ह्मणून काय शिरींच वंदावी ॥ अ० ॥ ४ ॥ सद्गुरु
 सोयरा झाला ह्मणून काय आचार बुडवावा ॥ नित्य देव
 भेटे तरी काय जगाशी दावावा ॥ धरचा दिवा झाला ह्मणून
 काय आडणी बांधवा ॥ एका जनार्दनीं ह्मणे हरि हा गुप्तचि
 ओळखावा ॥ अरे० ॥ ५ ॥

पद ३ रे.

अतसी कुसुमसम कांती हरिची ॥ धृ० ॥ सूक्ष्म तंतूची
 उंच घोंगडी ॥ पदरीं तगटीं कोर जरीची ॥ अत० ॥ १ ॥
 आठवितां ममताची गळाली ॥ सूक्ष्म दोरी दों करींची ॥
 अत० ॥ २ ॥ अमृत सदोदित चितितसे मनीं ॥ मूर्ती येसादेचे
 हृदयींची ॥ अत० ॥ ३ ॥

पद ४ थे.

अग बाई हाच माझ्या पोशाचा दानयान ॥ यानें लुटिल्या
 चांदलाच्या गोनयान गो ॥ गवारी गो ॥ हाच० ॥ धृ० ॥ यानें
 अगासुर बगासुर मारल्यान ॥ यानें बळी पाताळीं नेउन
 घातल्यान ॥ यानें कंसाची गरदन तोरल्यान गो ॥ गवारी

गो ॥ हा० ॥ १ ॥ समुद्रासीनी भाक दिला गोरयान ॥ यानें
 वळविले गोरयाचे ढोरयान ॥ प्रल्हादासिनी अर्घ्यांत तारल्यान
 गो ॥ गवारी गो ॥ हाच० ॥ २ ॥ द्रौपदीच्यानीं धांवण्यासी
 धांवल्यान ॥ बहीण ह्मणून संकटीं तारल्यान ॥ अभिमान्यासी
 केला त्यानीं मघाळ्यान गो ॥ गवारी गो हाच० ॥ ३ ॥
 यानें रावण कुंभकरण मारल्यान ॥ यानें राज्यासी बिभिषण
 थापल्यान ॥ वाल्या कोळ्याशीं गडे यानें तारलान गो ॥
 गवारी गो ॥ हाच० ॥ ४ ॥ दुबळे ब्राह्मण वस्त्रासी नाडलान ॥
 त्याला सोन्याची नगरी धाडलान ॥ मोठे दारिद्र्य त्याचें
 फेडलान गो ॥ गवारी गो ॥ हाच० ॥ ५ ॥ बारा सोळा
 मिळुनि गौळणी ॥ त्यांनीं वेडिला चक्रपाणी ॥ मध्वनाथ
 धन्य तुझी वाणी गो ॥ गवारी गो ॥ हाच माझ्या० ॥ ६ ॥

पद ५ वें.

अनंतलीला रूप सांवळा तो बाळ ब्रह्मचारी पातकें
 लोळती चरणांवरी ॥ १ ॥ ह्मणे येश्वदा बा गोविंदा नको
 जाऊं परदाराला ॥ कीं गवळण मुखरण जपली तुला ॥
 होति एक गौळण घरची धनीण ॥ गेली होती बाहेरी ॥
 जाऊन चढला माळथावरी ॥ वर पाहातो शिंकीं लोंबती
 हात चालविले चारी ॥ चारी हातांनीं दाहिं खाई हरी ॥
 खाऊन पिऊन दिले ढेंकर शिंकीं आणिलीं बाहेरीं ॥ १ ॥

दाकिलीं शेजारणीचे दारीं ॥ होती एक गौळण घरची धनीण
 पाही आपल्या मंदिरीं ॥ दहा दुधाच्या फोडल्या हारी ॥
 गेला पुसाया तियेपार्शीं शेजारणीचे दारीं ॥ माझीं शिकीं
 कांगे तुजें दारीं ॥ त्या रांडेनें केलें भांडण आली माझे
 अंगावरी ॥ दांत चावून गाल कुसकरी ॥ २ ॥ स्त्री पुरुष
 निजलीं होतीं समया लावून चारी ॥ कृष्णदेव गेले पलंगा-
 सामोरी ॥ दाढी वेणीची गाठ मारिली त्या दोषां सामोरी ॥
 आपण मग पळून आला बाहेरी ॥ दचकून उठली वेणी
 गुंतली झाली गौळण घावरी ॥ आतां माझी गांठ सोडा
 लौकरी ॥ त्या दोषांना गांठ सुटेना बोलाविला शेजारी ॥
 त्यानें गडे ओढित आणिलीं दारीं ॥ अवघे नगरचे लोक
 मिळाले तमाशा पाहती सारीं ॥ गवळण गरगर गिरक्या
 मारी ॥ गवळी ह्मणे अगे गौळणी दाढी तुटली सारी ॥ कीं
 गवळी वरवर दाढी धरी ॥ ३ ॥ घागर घेऊन गेली पाण्याला
 यमुनेच्या तिरिं ॥ कीं घागर फोडी डोईवरी ॥ गौळणी
 ह्मणती येश्वदे माते पाहीं तुझा श्रीहरी ॥ माझे सुनेशीं मारी
 मंदिरीं ॥ येश्वदा माता झाली जाग्रत लावून शुभ्र दोरी ॥
 पाळणा हालविते लवकरी रांगत रांगत गेला कंसारी देव होते
 देव्हारीं ॥ त्यानें गडे देवच गिळिले सारे ॥ तुका ह्मणे
 आठवावा श्रीहरी ॥ ४ ॥

(७)

पद ६ वें.

अधरीं धरुनी वेणु । वेणु वाजविला कोणी नेणूं ॥ धृ०॥
 प्रातःकाळीं तो वनमाळी । वना घेऊनी जातो धेनु ॥ १ ॥
 उभी मी राहें वाट मी पाहें । केव्हां भेटेल मम कान्हू ॥ २ ॥
 एका जनार्दनीं वाजविलाः वेणु ॥ ऐकतां मन झालें
 तल्लीनु ॥ ३ ॥

पद ७ वें.

आझीं व्रज गोकुळींच्या ॥ गोकुळींच्या नारी ॥ करुनि
 शृंगार कला कुसरी ॥ भरुन नवनीत ॥ नवनीत घेऊनि
 क्षिरीं ॥ हठा जलें मधुरानगरीं ॥ तुझा नट नाटक ॥
 नाटक श्रीहरी ॥ दान मागे धरुनि पदरीं ॥ चाल ॥ मस्कचा
 करितो ॥ कर स्नेहुनि पदर धरितो ॥ भलभलत्वा मस्कचा
 करितो ॥ तोड ॥ बाई करितो या काळीं ॥ मार्गी बाई
 करितो मे धुमाळी ॥ यश्वदे तुझा ॥ तुझा मे वनमाळी ॥ मार्गी
 बाई करितो धुमाळी ॥ धृ० ॥ १ ॥ संगें गोषाळ गडी घेतो ॥
 उट्टुनि मध्यरात्री येतो ॥ सारें नवनीत ॥ नवनीत गोरस
 पीतो ॥ क्षिरीं तबकें लबडून देतो ॥ चाल ॥ करितो चेष्टा ॥
 गोकुळीं करितो चेष्टा ॥ येश्वदे तुझा कारटा ॥ आढवितो
 गौळणी श्रेष्ठा ॥ बाई श्रेष्ठा या काळीं ॥ मार्गी बाई ॥ २ ॥
 बळो मे या गोकुळींची ॥ गोकुळींची वस्ती ॥ किती सोसावी

(८)

जबरदस्ती ॥ जाऊं दे उलथून ॥ उलथून याची मस्ती ॥
 राज्य कंसाची वस्ती ॥ चाल ॥ येथून आर्क्षीं जाऊं ॥ कंसाची
 ग मथुरा पाहूं ॥ सुखवस्ती ग तेथें राहूं ॥ तोड ॥ बाई
 राहूं गे या काळीं ॥ मार्गीं बाई करितो धुमाळी ॥ पेशवे तुझा ॥
 तुझा गे वनमाळी ॥ मार्गीं बाई० ॥ ३ ॥

पद ८ वें.

आल्या पांच गौळणी पांच रंगांचे मृंगार करूनी ॥ धृ० ॥
 पाहेली गौळण रंग सफेत ॥ जशी चंद्राची ज्योत ॥ गगनीं
 चांदणी लखलखित एका तिची मात ॥ मंथन करित होती
 दारांत ॥ धरून कृष्णाचा हात ॥ ऐशा नद्वनी ॥ आल्या
 पांच० ॥ १ ॥ दुसरी गौळण भाळी भोळी ॥ रंग हळदीहून
 पिंवळी ॥ पिंवळा पितांबर नेसुन आली ॥ अंगीं बुट्टे-
 दार चोळी ॥ एक लहान तनु उमर कवळी ॥ जशी
 चांपयाची कळी ॥ ऐशा० ॥ २ ॥ तिसरी गौळण रंग
 काळा ॥ नेसुन चंद्रकळा ॥ काळें काजळ लेउन डोळां ॥
 आली राजस बाळा ॥ ऐशा० ॥ ३ ॥ चवथी गौळण रंग
 लाल ॥ लाड लालडी लाल ॥ कपाळीं कुंकूं चिरी लाल
 लाल ॥ भांगीं भरून गुलाल ॥ मुखीं विडा रंग लाल
 लाल ॥ जसें ढालिंबीचें फूल ॥ ऐशा० ॥ ४ ॥ पांचवी
 गौळण हिरवारंग ॥ अवघ्या झाल्या दंग ॥ हिरव्या कांक-

(९)

णाचा पहा रंग ॥ आरशीत जडलें मिंग ॥ फुगडी खेळती
कृष्णासंग ॥ एगनाथ अभंग ॥ ५ ॥

पद ९ वें.

अजिचा दिन आह्मां झाला आनंदु ॥ सकलिका स्वरूपीं
स्वयें दिसे गोविंदु ॥ १ ॥ पाहिलें मे माय सांगों काय मी
कैसें ॥ जथें जेथें पाहे तेथें तेथें गोविंद दिसे ॥ २ ॥ पाहतां
पाहणेसी मी हो तटस्त झालें ॥ सबाह्य अंतर पुरुषोत्तम
व्यापिलें ॥ ३ ॥ याषरी पाहतां हर्ष होत आहे मना ॥ धनी
न धुरे गातां एक जनार्दना ॥ ४ ॥

पद १० वें.

उद्धव आहे मधुरेसीं ॥ कोणी तरी मे पाठवा ॥
कोणी तरी मे पाठवा मे श्रीहरिला भेटवा ॥ धृ० ॥ एक
ह्मणती जाउनि सांगा श्रीहरिला विनंती ॥ एक विचार
करिती चित्तीं कां रुसले श्रीवती ॥ याच्या मुरलीच्या
नादनें मोहिली चित्तवृत्ती ॥ इतराजी आह्मांवरती जाउन
पाठवा ॥ उद्धव० ॥ १ ॥ गोकुळांत अनर्थ झाला गोपाळ
आणि गर्ई ॥ गोवत्सें त्यागून फिरती कीं ह्मणती कान्हा
नाहीं ॥ ऐशा सकल जनांच्या वृत्ति वेधल्या हरिपायीं ॥
एक ह्मणती शेषशायी हृदयीं आठवा ॥ उद्ध० ॥ २ ॥
गोपींचा ऐकुनी धांवा हरि आले गोकुळांत ॥ आनंदु नर-

(१०)

नारीसीं न समावे हृदयांत ॥ व्यासांनीं वर्णन केली
भागवतीं सुमात ॥ ह्या जीवना मूर्तिच्या माळा प्रेमानें
गांठवा ॥ उद्ध० ॥ ३ ॥ एक धृतांत मधुसूदनासीं उद्धवें
जाणविला ॥ करुणाकर कृष्ण मुरारी मनीं आपले तोषला ॥
शिव शालिग्राम सेवेसी शिव तुळसी कोमल्या दासाला
चरणीं ठाव देईगा माधवा ॥ उद्ध० ॥ ४ ॥

पद ११ वें.

एक एक सखये बाई ॥ नवल मी सांगूं काई ॥ त्रैलो-
क्याचा धनी तो हा यशोदेसीं ह्मणतो आई ॥ देवकीनें
वाहिलगे यशोदेनें पाळिला ॥ पांडवांचा बंधुजन झोडनियां
राहिला ॥ देव० ॥ १ ॥ ब्रह्मांडाची सांठवण योगियांचें
निजध्यान ॥ चोरी केली ह्मणांनियां उखळाशी बंधन ॥
दे० ॥ २ ॥ सकळ तीर्थे ज्याचे चरणीं सुलभ हा सुलभ-
पाणी ॥ राधिकेसी ह्मणतो तुझी करितों मी वेणी फणी ॥
दे० ॥ ३ ॥ शरण एका जनांनीं कैवल्याचा मोक्षदानी ॥
गाई गोप गोपबाळा मिळविलीं आपुलेपणीं ॥ दे० ॥ ४ ॥

पद १२ वें.

एक यशोदे बाई । तुझ्या हरिला सांग काहीं । हा- पडतो
आमुच्या डाहीं ॥ नंदाचे राणी ॥ १ ॥ संचित नवनीत
छाई ॥ राजें फोडीतो बाई ॥ धरूं ह्मणतां पवून जाई ॥

नंदाचे राणी ॥ २ ॥ सांवळा ग चिमणा माझा ॥ खेळतो ग
यादव राजा ॥ तुझी मोठ्या ढालगजा ॥ गोकुळीच्या
नारी ॥ ३ ॥ एक जनादनी हो बाई ॥ हरीविण न गमे
कांदी ॥ हरी वांचून करमत नाही ॥ नंदाचे राणी ॥ ४ ॥

पद १३ वे.

कशी जाउं मी वृंदावना ॥ मुरली वाजवितो कान्हा ॥
॥ धृ० ॥ पहिले तिरीं हरी वाजवी मुरली ॥ नदी भरली
जमुना ॥ १ ॥ कांसे पितांबर केशरी टिळक ॥ कुंडल शोभे
काना ॥ २ ॥ काय करूं बाई कोणाला सांगूं ॥ नामार्चा
सांगड आणा ॥ ३ ॥ नंदाच्या हरीनें कौतुक केलें ॥ जाण
अंतराच्या खुणा ॥ ४ ॥ एका जनादनीं ह्मणा ॥ देवमहात्म्य
खेळेना कोणा ॥ ५ ॥

पद १४ वे.

कशी मोहनी घातली नंदाचे काना ॥ क० ॥ धृ० ॥ तुझा
कान्हा पद्मा आहे नियंग ॥ मी धरिं त्याचा संग ॥ गोकुळांत
उडवितो रंग ॥ बांबळी मूर्ति पाहाना ॥ १ ॥ गौळणीं जाति
यमुने तिरीं ॥ वाटेमध्ये अडवुनि धरी ॥ रंग भरुन मारी
पिचकारी ॥ चुंबन घेउन सोडिना ॥ २ ॥ झुलवून आणी
गौळ्यांच्या पोरी ॥ यमुनेतिरीं खेळे होरी ॥ धरुन करि
बामची मस्करी ॥ करितो धिंगाणा ॥ ३ ॥ गौळणी सर्व

(१२)

एकत्र जमती ॥ यशोदेशीं करिती विनती ॥ आतां नाही
आमुची गती ॥ दास लागे चरणांप्रती ॥ कशी० ॥ ४ ॥

पद १५ वें.

करितों रली बहुत सये नंदन तुझा ॥ धृ० ॥ आंवळुनियां
मज धरीं चुंबन मग देत हरी ॥ उगा रडे गळां पडे चेंडू
दे ह्मणे माझा ॥ क० ॥ १ ॥ बळें घर येत असे दहीं दुध
भक्षितसे ॥ करी हांस बहु त्रास ठाव नसे दुजा ॥ क० ॥ २ ॥
दीर भावे आणि पत्नी गांजितात सांगूं किती ॥ सासु नळा
पिळित गळा जिव वेती माझा ॥ ३ ॥ ऐसा असे दुष्ट बाई
सोसवेना सांगूं काई ॥ अमृतराय सदा गाई भक्तभजन
काजा ॥ क० ॥ ४ ॥

पद १६ वें.

कारे हरी आमुची धरितोसी वाट ॥ धृ० ॥ गौळणी
सकळ गोपीबाळा ॥ त्यांनीं त्यजिला हाट ॥ न ह्मणसि लेकी
न ह्मणसि मुनां कमें करशी अचाट ॥ २ ॥ एक जनार्दनीं
तारि मुणनाम ॥ वेद गर्जती जैसे भाट ॥ ३ ॥

पद १७ वें.

काळी बोंगडी, घोंगडी हातीं काठी ॥ लागलों धनुच पाठीं ॥
धृ० ॥ अरे हरि व्रज ॥ वांकुडा वांकुडा किं तुजसाठीं ॥
बैसला कीं यमुनेच्या तटीं ॥ काळी० ॥ १ ॥ राधा मोरटी

(१३)

गोरटी हातीं वाटी । लागली कृष्णाचे पाठी ॥ काळी० ॥ २ ॥
एका जनार्दनीं, जनार्दनीं झाली दाटी ॥ घातली पायांवर
मिठी ॥ का० ॥ ३ ॥

पद १८ बें.

कान्होबा निवडीं आपुलीं गोधनें ॥ का० ॥ घृ० ॥
पांच पोळ्या तीन भाकरा ॥ दिड कानिवला एक पुरी ॥
आत्मां धाडिलें बैल्या दुरी ॥ आम्बुची ठकवून खाछी सिंदोरी
॥ १ ॥ परि येसी शारंगधरा ॥ तुझा बेल चुकला मोरा ॥
सांगों गेलों तुझ्या घरा ॥ पाठीं लागला तुझा छातास ॥ २ ॥
परि येसी हृषिकेशी ॥ गाई ह्यशीचें दूध पिशी ॥ वांसरें प्यालीं
हणून सांगशी ॥ उद्यां ताक नाहीं आत्मांशीं ॥ का० ॥ ३ ॥
कान्होबा ओढाळ तुझ्या गाई ॥ होत्वा नव्हत्या कळंचा
ठायीं ॥ शिब्या देते तुझी आई ॥ का० ॥ ४ ॥ विष्णुदास
नाम साहे ॥ देवा तुंचि बाप माय ॥ अखंड माझे हृदयीं राहें ॥
कान्हो० ॥ ५ ॥

पद १९ बें.

कैसी जाऊं कुंजवनीं आहे श्याम ॥ घृ० ॥ गोरस घेउनि
मथुरेसी जातां ॥ अडकुनी मागेल दाम ॥ कै० ॥ १ ॥ नवयौवना
मी कुलवधु नेटकी ॥ आहे हरि बहुत उदाम ॥ कै० ॥ २ ॥
निबिड तरुवरी बाघनि बसतो ॥ नाहीं तथा दुसरें काम

(१४)

॥ कै० ॥ ३ ॥ जयराम जयसुत अंकित ह्मणे प्रभु ॥ मज
दाखविं निजधाम ॥ कै० ॥ ४ ॥

पद २० वें.

कृष्णा मजकडे पाहूं नको माझी घागर गेली फुटून ॥ कृ०
॥ धृ० ॥ दोईवर घागर हातामध्ये झारी ॥ वेणीच गेली सुटून ॥
कृ० ॥ १ ॥ भिंती आड चटून आला माझ्या जवळी ॥
न्हाणीत नाहाते जणून ॥ कृ० ॥ २ ॥ श्याम हा सुंदर अति
मनोहर ॥ बाहार हा घ्यावा लुटून ॥ हरीचा बाहार हा घ्यावा
लुटून ॥ कृ० ॥ ३ ॥ माणिकप्रभु ह्मणे श्रीतीची राधा ॥ हरि
चरणीं चाले जणून ॥ कृ० ॥ ४ ॥

पद २१ वें.

कृष्णा धांवरे लौकरी ॥ हरि संकट पडलें भारी ॥ हरि तूं
भामुचा कैवारी ॥ आलीं विघ्नें निवारीं ॥ धृ० ॥ पांडव असतां
नवासी ॥ कळलें कौरवांसी ॥ त्यांनीं पाठविले ते ऋषी ॥
प्रत्व हरावयासी ॥ १ ॥ साठी सहस्र खंड्या अन्न ॥ दुर्वासा
भोजन ॥ सत्व जातील घेऊन ॥ अंतर पडतां जाण ॥ कृ०
॥ २ ॥ रात्र झालीसे दोन प्रहर ॥ आले ऋषीश्वर ॥
भोजन मागती सत्वर ॥ कैसा करूं विचार ॥ कृ० ॥ ३ ॥
आज कां निष्ठुर झालासी ॥ कोठें गुंतलासी ॥ माझी
दोईल बा गत कैसी ॥ अनाथ मी परदेशी ॥ कृ० ॥ ४ ॥

आतां न लावीं उशीर ॥ धर्म चिंतातुर ॥ अनर्थ करील तो
 फार ॥ येवढा करिं उपकार ॥ कृ० ॥ ५ ॥ कंठ शोषला अनंता ॥
 पदर पसरितें आतां ॥ धांवें पावें गा श्रीनाथा ॥ येई
 रुक्मिणीकांता ॥ कृ० ॥ ६ ॥ ऐकुनि बहिणीची करुणा ॥
 आला यादवराजा ॥ द्रौपदी लोलतसे हरिचरणा ॥ उद्धव
 चिदधन जाणा ॥ कृष्णा० ॥ ७ ॥

पद २२ वें.

सखी झाली दृष्ट माझ्या श्रीहरीला वाटतें ॥ दचढचकून
 लेंकरूं हें तिनतिनदां उठतें ॥ भय भारी जिरेल केंचा मन फार
 दाटतें ॥ धीर देसें जिवाला मी मन शांति होईना ॥ रढतो हा
 दृषिकेशी हरि माझा राहिना ॥ धृ० ॥ १ ॥ रढतो हा पाळ-
 ष्यांत घे उत्तरून खालता ॥ जाई सोडीं वांसुराला धरि पुच्छ
 चालतां ॥ गोपाळांचे संगें बारें तूं होई बोलता ॥ हा मोठा
 धीट बाई तिळमात्र मिईना ॥ रढ० ॥ २ ॥ नको नेऊं राखे
 हरि दाहिं मात भरवुं दे ॥ फुलें तुळसी देवापाशीं हा बाळ
 खेळें दे ॥ कानफाट्या आला याचा अंगारा लावुं दे ॥ हा
 नवसांचा जणूं बाई मला ठाऊक होईना ॥ रढ० ॥ ३ ॥ रढतसे
 गद्गुगद्गुन धरि दाहो घेतला ॥ उखळा मुसळाला बांधोनी
 टाकिला ॥ नित्य कळतो समाचार कंसासी वर्तला ॥ देव कांही
 धजुन घासी वरि बुद्धि देईना ॥ रढतो० ॥ ४ ॥ धन्य धेश्व-

देवें सुंदर हें बालक ॥ भक्तांचा साहाकारी वैकुंठ नायक ॥
दुष्टांचा शत्रु हाचि दीनांचा पालक ॥ महादेव गुण गातो मन
शांती होईना ॥ रडतो हा० ॥ ५ ॥

पद २३ वें.

खेळग फुगडी ॥ नको जाऊं तूं रडी ॥ धृ० ॥ फुगडी
खेळग तूं पिंगा ॥ आलीस माझ्या संगी ॥ फुगडी खेळरे
श्रीरंगा ॥ सोडून धांगडधिंगा ॥ १ ॥ फुगडी खेळगे फेराची ॥
हो बाईल दिराची ॥ लज्जा सांडगे मनाची ॥ गांवच्या लोकांची
॥ २ ॥ फुगडी खेळगे लाखोटा ॥ धर माझा आंगठा ॥ बळकट
घालगे कांसोटा ॥ सोडून चारी वाटा ॥ १ ॥ फुगडी खेळगे
शिवशक्ती ॥ हरिनामाची भक्ती ॥ तुकया स्वानंदें गर्जती ॥
द्रौपदीच्या कीर्ति ॥ ४ ॥

पद २४ वें.

गाई गोपाळ यमुनेच्या तटी ॥ येती पाणिया मिळून जग-
जेठी ॥ चेंडू चौगुणा खेळती वाळवंटी ॥ चला चला ह्मणती
पाहूं दृष्टी ॥ ऐशा गोपिका त्या कामातुर नारी ॥ १ ॥ चित्त
विव्हाळ त्या देखावया हरी ॥ मीस पाणियाचें करिताती
घरीं ॥ बारा सोळा मिळुनि परस्परीं ॥ २ ॥ चीर चोकिया
त्या धुतां विसरती ॥ ऊर्ध्व लक्ष लागलें कृष्ण मूर्ति ॥ कोणा
न ठावें कोण कुठें जाती ॥ झाल्या तटस्थ सकळ नेत्रपार्ती ॥

गौळण मेळा.

कृष्ण-पाळणा.

बगदीश्वर प्रि. प्रेस.

॥ ३ ॥ दंत धुवण्याचा मुखामार्जी हात ॥ वाद्य वाजती न
 ऐकती जन्मांत ॥ करी श्रवण कृष्णा वेणू नाद गीत ॥ स्वामी
 तुकयाचा पुरवी मनोरथ ॥ ऐशा० ॥ ४ ॥

पद २५ वें.

गोघने चारावया जातो सारंगपाणी ॥ मार्गी भेटली रा-
 धिका गौळणी ॥ कृष्ण दान मागे निरी आसडुनी ॥ तंव
 देखिली येश्वदा जननी ॥ १ ॥ येश्वदा ह्मणे नाटका हृषि-
 केशी ॥ परनारीसी कैसा धुंडिसी ॥ येरु रुदोनी सांगतो
 मातेसी ॥ माझा चेंडू लपवी निरीपार्शी ॥ २ ॥ राधिका
 ह्मणे येश्वदे परियेसी ॥ तुझा बाळ लटका लबाड हृषिकेशी ॥
 चेंडू नाहीं मजपार्शी ॥ निरी आसडितां चेंडू पडे धर-
 णीसी ॥ ३ ॥ येश्वदा ह्मणे चेटकी तुझी नारी ॥ मार्गी क्षणेंक
 मुरारी ॥ एका जनार्दनीं विनवी हरी ॥ नाम घेतां पातकें
 पळती दुरी ॥ ४ ॥

पद २६ वें.

गोरस घेऊनि सात निघाल्या गौळणी ॥ तंव ती कृष्णाची
 करणी काय करी तेथें ॥ झाला पानसरा मिळी घातली
 पदरा ॥ आधीं दान माझें सारा मग तुझीं चला हो पंथें ॥
 ॥ ध्रु० ॥ १ ॥ सर जाऊं दे रे सर जाऊं दे रे परता ॥ मुळीं
 भेटलासी चित्त ॥ नाट लागली संचिता ॥ खेपा चुक-

लिया ॥ झाला० ॥ २ ॥ अहो आसोडी पदर ॥ धरीं
 आणिक दुसरी ॥ येरा झोंवसी लेंकरा ॥ काय वेडा होसी ॥
 झाला० ॥ ३ ॥ आह्मीं येथें अधिकारी ॥ काय केली
 तुमची चोरी ॥ आतां कळलिया वरी ॥ तुजमजशीं नाहीं
 झाला० ॥ ४ ॥ आलों गेलों बहु वेळा ॥ नेणें गोरस रसाळा
 सर परता गोवळा ॥ काय बोलतोसी ॥ झाला० ॥ ५ ॥ का
 गा नदे तया नारी ॥ जें वर्म तें धरी ॥ जषावें तया अंतरीं ॥
 तया हाता सांपडल्या ॥ झाला पाळा घात ही न परि ती ॥
 झाला० ॥ ६ ॥ हातीं गाई चुकविल्या ॥ कृष्ण मेळणी मि-
 ळाल्या ॥ राधा गौळणी ॥ झाला० ॥ ७ ॥ तुका ह्मणे खंती
 वायां न धरावी चिर्त्ती ॥ होतें तुमच्या संचिर्त्ती ॥ तें हें ओ-
 ढवळें आजी ॥ झाला० ॥ ८ ॥

पद २७ बें.

गोविंदारे तुझे ध्यान लागो मला ॥ ध्यान लागी मला ॥
 गोपाळारे तुझे ध्यान लागो० ॥ धृ० ॥ अणुरेणु न विसंवे हरी
 जगत्रजिवना ॥ गो० ॥ १ ॥ सोनियाचा दिवस नाम अमृतें
 पाहिला ॥ नाम आठवितां रूपीं प्रगट पै झाला ॥ गो० ॥ २ ॥
 तनमन शरण विनटलों तुझ्या पायीं ॥ रखुमादेवीवरा वांचुनि
 आणिक नेणें कांहीं ॥ गो० ॥ ३ ॥

पद २८ बें.

गौळणी ह्यणती यशोदेला ॥ कोठें गे सांवळा ॥ कां रथ
 शृंगारिला सांगा हो मजला ॥ अक्रूर उभा असे बाई गे सा-
 जणी ॥ या नंदाच्या आंगणीं मिळाल्या गौळणी ॥ १ ॥ बोले
 नंदाची पट्टराणी सद्गदित होउनी ॥ मथुरेसी चक्रपाणी जातो
 गे साजणी ॥ निबळ झालें मन हें वचन ऐकुनी ॥ २ ॥ अक्रू-
 रारे चांडाळा तुज कोणी धाडिला ॥ कां वात करूं आलासी
 वधिसी सर्वाला ॥ अक्रुरा तुझी नामा ऐसी करणी ॥ ३ ॥
 रथीं चढला वनमाळी आकांत गोकुळी ॥ भूमी पडल्या व्रज-
 वाळी कोण त्या सांभाळी ॥ नयनींच्या उदकानें भिजली
 धरणी ॥ ४ ॥ देव बोले अक्रूराशीं वेगें हांकी रथासी ॥ गोपि-
 कांच्या शोकासी न पाहावें मजशीं ॥ एका जनार्दनीं ह्यणे रथ
 गेला निघूनी ॥ ५ ॥

पद २९ बें.

गौळणां ठकविल्या । गौळणी ठकविल्या । एकएक संगतीनें
 मराठी कानडिया । एक मुसलमानी । कोकणी गुजराणी ।
 अशा पांचीजणी ॥ गौ० । ध्रु० ॥ गौळणी सुंदरी गेल्या
 यमुनातिरीं । वस्त्रें फेडूनियां स्नान करिती नागी । गोविंदानें
 वस्त्रें नेलीं कळंबावरी । स्नान करूनियां त्या आल्या बाहेरी ॥
 ॥ गौ० ॥ १ ॥ लडोबा गोविंदा ॥ निरवाणी आज । आडव्यालो

पडचालो ॥ शिर फोड्यानफोडी ॥ २ ॥ मारी कन्हैया मैं इज्जतकी
बडी ॥ कदम पकडुंगी ॥ मैबां कुटो जुडी ॥ मेरी छुनडी ये मेरीरे
दुल्लडी ॥ गौ० ॥ ३ ॥ देवकीनंदना ॥ तूं ऐक श्रीपती ॥ उघडी
हिंवाची ॥ तुज विनवुं किती ॥ पायां पडतें बा ॥ मी येतें
काकुळती ॥ माझी साडी दे ॥ घे नाकाचें मोती ॥ गौ० ॥ ४ ॥
पावगा दाताला ॥ तूं नंदाचो झिलो ॥ माका फडको दी
भी हिंवान मेलो ॥ घे माझो कोयतो ॥ देवा पायां पडलो ॥
॥ गौ० ॥ ५ ॥ ज्योरे माधवजी मैं शरण थई ॥ तनका कैसी ॥
बाप दयाळ तूंही ॥ मारी साडी आपो ॥ हातनी ले कंगणी ॥
॥ गौ० ॥ ६ ॥ इतकें ऐकूनि देव बोले हांसुनी ॥ सूर्या दंडवत करा ॥
कर जोडूनी ॥ नामा विनवितो ॥ ह्यणे सासंगपाणी ॥ गौळ्या एक
तूं ॥ धन्य तुझी करणी ॥ गौ० ॥ ७ ॥

पद ३० वें.

गौळणी ह्यणती गौळणीला ॥ येश्वदेक्षीं पुत्र झाला ॥ १ ॥
एक धांवती एकी पुढें ॥ एक वांटिती सुंठकडे ॥ २ ॥ वाणें घेऊ-
नियां ताटीं ॥ नंदाघरीं झाली दाढी ॥ ३ ॥ ऐसी गलबल झाली ॥
दासी जनी हेल घाली ॥ ४ ॥

पद ३१ वें.

गौळण दसवंती पै सांगे ॥ आलें कृष्णाचिये मागें ॥ येणें
येणें हो श्रीरंगें ॥ नवनीत चोरिलें माझें ॥ १ ॥ तळवा तळवात

टंकितो ॥ डाव्या गुडघ्यानं रांगतो ॥ गौळ्या घरचा सारंगधर ॥
 तो म्यां देखिला सये ॥१॥ एक्या हातीं लोण्याचा कवढ ॥ मुख
 माखिलेंसे आळुमाळु ॥ चुंबन देतांचि परिमळु ॥ नवनीताचा
 सये ॥२॥ येणें माझें कवाड उघडिलें ॥ येणें माझें शिकें तोडिलें ॥
 दह्यादुधातें भक्षिलें ॥ लवंडिलें तक्रातें ॥३॥ ऐसें जरी मी जाणतें ॥
 यमुनापाण्या नच जातें ॥ धरुनि उखळासी बांधितें ॥ शिक्षा
 लावितें गोविंदा ॥४॥ ऐसा पुराणप्रसिद्ध चोर ॥ केशव नाम्याचा
 दातार ॥ पंढरपुरीं धरिला अवतार ॥ पुंडलिकासार्ठां ॥ ४ ॥

पद ३२ वें.

घे गडे राधे घे गडे कृष्णा ॥ कडेवर घे गोजिरवाणा ॥
 ॥ बृ० ॥ पाळण्यांत घालुनि हालवित बसतें ॥ याचा डोळा
 लागेना ॥ बागुलबावाचें भय दाविता ॥ त्याच्या बोला भिईना
 ॥ १ ॥ दहीं वाढिलें वायां गेलें ॥ तार्ति बैसुन जेवीना ॥ राधे
 तुझा शब्द ऐकतां ॥ टंकारुन पाहे कान्हा ॥ २ ॥ ऊंस केळें
 फणस नारळ ॥ खारिक खोबरें बदाम ॥ उत्तमं पस्त्रिचा मेवा
 देतें ॥ त्याच्याकडे हा पाहिना ॥ ३ ॥ श्रीरंगेला श्रीरंगेला ॥
 तुकारामाच्या भक्तिला ॥ राधे तुझें भाग्य माठें ॥ मनरंजन घे
 कान्हा ॥ घे गडे ॥ ४ ॥

पद ३३ वें.

बालू नको रे बा धांव हरी ॥ मज नाहिं दिसत गति

(२२)

आजी बरी ॥ धृ० ॥ दुःशासन उठला निरी धरूं झटला ॥
 वस्त्रें पुरविलीं नानापरी ॥ मज नाहिं० ॥ १ ॥ गोकुळामध्ये
 देवा खेळ तूं खेळशी ॥ पांडवांचा साहाकारी ॥ मज० ॥ २ ॥
 एका जनार्दनीं आसरा तुमचा ॥ ब्रिदें आपुलीं साच करीं ॥
 मज नाहिं० ॥ ३ ॥

पद ३४ वें.

जात होतें पानियां तेशें भेटला मांवला ॥ दोघवल तोपी मयुल
 पिच्छाची खांद्यावली कांबला ॥ काय थांगुं तुतें बाई ॥ काय
 थांगुं तुतें बाई ॥ धृ० ॥ १ ॥ घुलगे माझे फुतले ॥ मग मी
 ललत बतलें ॥ कुनीकुन आला सालंगपानी ॥ मला पोतासीं
 धालिलें ॥ काय संगुं तुतें ॥ २ ॥ मला पोतासीं धालिलें ॥ मोतें
 सुख वाटलें ॥ निवळुतीचे कुलुपें कळुनि ज्ञानदेवा लाधलें ॥
 काय थांगुं तुतें बाई ॥ ३ ॥

पद ३५ वें.

जेवीं जेवीं बा मुरारी ॥ तुज वाढितें शिंदेरी ॥ कनकाचे
 ताटीं ॥ रत्नजडित ठेविली वाट ॥ आमचें प्रहस सारंगधारी ॥
 हिंडतसे रानोरानीं ॥ गोपाळाचे मेळीं ॥ हरि खेळे चेंडूफळी ॥
 तुळसीचे बनीं ॥ उभी राहे दासी जनी ॥ १ ॥

पद ३६ वें.

सळवे तळहात देंकितो ॥ डाव्या गुढध्यानं रांगतो ॥

रंगणीं रंगनाथ आज म्यां देखियला सये ॥ १ ॥ यानें माझें
 कवाड उघडिलें ॥ यानें माझें शिकें तोडिलें ॥ दह्या दुधार्तें
 भक्षिलें ॥ उलंडिलें ताकातें ॥ २ ॥ एकाहातीं लोण्याचा कवळ ॥
 मुखें माखला अळुमाळ ॥ चुंबन देतां येतो परिमळ ॥ नवनी-
 ताचा सये ॥ ३ ॥ गवळण दशवंती पै सांगे ॥ आलिया
 कृष्णाच्यानी मागें ॥ येणें येणें हो श्रीरंगें ॥ नवनीत भक्षिलें
 सये ॥ ४ ॥ ऐसं कांहीं मी जाणतें ॥ यमुनापाण्या जव जातें ॥
 धरून खांवासीं बांधितें ॥ शिक्षा लावितें गोविंदा ॥ ५ ॥ तो
 हा पुराणप्रसिद्ध चोर ॥ केशवनाम्याचा दातार ॥ पंढपुरीं
 धरिला अवतार ॥ भक्त पुंडलिका साठीं ॥ ६ ॥

पद ३७ व.

तुझी संगत नाहीं कामाची ॥ मी गुंदर कोवळ्या मनाची ॥
 मज दृष्टीनें न्याहाळितां ॥ तुज लावियली मी चर्चा ॥ कसं वेढें
 लाविलें कान्हा गौवळिया ॥ १ ॥ तुझे आंगींची धुरट घाणी ॥
 तनु काळी दिसे अमंगळ वाणी ॥ मुरली वाजवी सुखसदनां ॥
 मनमोहन कान्हया ॥ कैसं वेढे ॥ २ ॥ माझा वंश आहे
 थोराचा ॥ तूं तो यातीहीन गौळ्याचा ॥ ऐशी याच्या नांव-
 रूपाचा ॥ ठावचि पुसलीया कैसं ॥ ३ ॥ तुझे टायीं अवगुण
 मोठा ॥ चोरी करुनि भरसी पोटा ॥ परनारी गुंदरा चावटा ॥
 हरीच अवगुणिया ॥ कैसं ॥ ४ ॥ सर्व सुखाचा कृष्ण

(२४)

संगती ॥ वेणुनादै गायगोप वेधती ॥ एका जनार्दनी हरिरूप
रमती ॥ सांवळ्या सुंदरिया ॥ कैसैं० ॥ ५ ॥

पद ३८ वें.

तुझ्या मुरलीची ध्वनी ॥ आकल्पित पडली कार्नी ॥ विव्दळ
झालें अंतःकरणीं ॥ मी घरधंदा विसरलें ॥ १ ॥ आहारे सांव-
ळिया कशी वाजविली मुरली ॥ धृ० ॥ मुरली नोहे केवळ
बाण ॥ तिनें हरिला माझा प्राण ॥ संसार केला दाणादाण ॥
येऊनि हृदयीं संचरली ॥ २ ॥ तुझ्या मुरलीचा सुरतान ॥ मी
विसरलें देहभान ॥ घर सोडोनि धरिलें रान ॥ मी वृंदावनीं
गेलें ॥ ३ ॥ एका जनार्दनीं ह्मणे गोविंदा ॥ पसीत पावन परमा-
नंदा ॥ तुझ्या नामाचा मज धंदा ॥ वृत्ति तव पर्दीं नित रतली ॥ ४ ॥

पद ३९ वें.

त्रिभांगीं देहुडे ठाण मांडूनीया माये ॥ कल्पद्रुम तळीये
वेणू वाजवितो आहे ॥ १ ॥ गोविंदु मे माये गोविंदु मे ॥
सबाह्य अभ्यंतरीं अवघा परमानंदु मे ॥ धृ० ॥ सावळे सगुण
सकळ जिवाचे जीवन ॥ घनानंद मूर्ती पाहतां हारपलें मन ॥ २ ॥
शून्य स्थावर जंगम व्यापूनी गहीला अचळ ॥ बाप रखुमादेवी-
वर विठ्ठल सकळ ॥ ३ ॥

पद ४० वें.

दुण चारा चरूं विसरलीं ॥ गाई व्याघ्र एके ठायीं झालीं ॥

पक्षीकुळें निवांत राहिलीं ॥ बैरभाव समूळ विसरलीं ॥ वृंदा-
वनीं वेणू कोणाचा ग बाई वाजे ॥ वेणू नादें गोवर्धन गाजे ॥
पुच्छ पसरुनि मयूर विराजे ॥ मजा पाहतां भासतां यादवराजे
॥ १ ॥ तेथें यमुनाजळ स्थिर वाहे ॥ रविमंडळ चालतां
शब्द होय ॥ मत्स्य कूर्म वराह स्तंभित राहे ॥ बाळा स्तन-
पान देऊं विसरली माघ ॥ २ ॥ धांव्या रुण झुण रुण झुण
वाजती ॥ ध्वनी मंजुळ मंजुळ उमटती ॥ देव विमानीं बैसुनि
स्तुति गाती ॥ भानु दासा लागली प्रेम भक्ती ॥ ३ ॥

पद ४१ वें.

दावा प्रियकर गोविंद मला बाई ॥ कोठें गेला गे सांग लव-
लाही ॥ ४० ॥ सर्वें वत्सें घेउनि येईल हरी ॥ मार्गे ललित उभी
माडीवरी ॥ पंचरत्नची आरती करीं ॥ ओवाळुनि नेईन स्वमं-
दिरिं ॥ ४१ ॥ १ ॥ छपर पलंगीं पुष्पाची शेज केली ॥
समोवार लाविल्या दिपावळी ॥ सुगंधाच्या रेखिल्या रंग वेली ॥
आळून न ये कां निशि प्रहर झाली ॥ २ ॥ वाट पाहतां नेत्रासी
आला भ्रर ॥ काम-अग्नि पेटला अनिवार ॥ रमाधवाविण
जळो हा संसार ॥ विरहशोकें मूर्च्छित शोणिवर ॥ ४२ ॥ ३ ॥
शुद्ध राधेचा पाहुनियां भाव ॥ भक्त कैवाण आला देवराव ॥
उचली राधिके दिधली खूब ॥ गोवाळात्मज मागतो
वरणीं ठाव ॥ ४३ ॥ ४ ॥

(२६)

पद ४२ वें.

दुडिवर दुडी गौळणी निघाल्या ॥ गौळण गोरस ह्मणों विस-
रल्या ॥ गोविंद घ्या कोणी दामोदर घ्यागे ॥ तंव हांसती सधु-
रेच्यागे ॥ १ ॥ दुडिया माझारी कान्होबा झाला भारी ॥
उचंबळे गोरस सांडे बाहेरी ॥ गो० ॥ २ ॥ एका जनार्दनीं सब-
रस गौळणी ॥ ब्रह्मानंद न समायी मनीं ॥ गो० ॥ ३ ॥

पद ४३ वें.

नको बाजवूं रे कानोबा मुरली ॥ नको० ॥ धृ० ॥ तुझ्या
मुरलीनें सुद बुद हरली ॥ हसल हरी ॥ नको० ॥ १ ॥ घरीं
करित होतें काम धंदा ॥ तेथेंच मी गडबडलें । नको० ॥ २ ॥
घागर घेजनि पाणियाशीं जातां ॥ दोईवर घागर पाझरली ॥
नको० ॥ ३ ॥ एका जनार्दनीं पूर्ण कृपेनें ॥ राधा गौळण
बाबरली ॥ नको० ॥ ४ ॥

पद ४४ वें.

नाहीं नाहीं मी पाहिली माती ॥ आई मज मारूं नको ॥
॥ धृ० ॥ दहीं दूध चोरुनि दे सवांशीं ॥ ऐसे हे मज सांग-
ताती ॥ १ ॥ तें न ऐकिलें ह्मणुनि मजवरी ॥ रुसले हे
संगाती ॥ २ ॥ बळरामही त्वांत मिळालासे ॥ तो माझा
पक्षपाती ॥ ३ ॥ दीनपणें मृदु बोलुनि हरिनें ॥ लावियेलीं
नेत्रपाती ॥ ४ ॥

(२७)

पद ४५ वें.

नानापरि समजावितें परि न राहे हरी ॥ दहिं भात काल-
 बुनी दिला सर्वें झडकरी ॥ कडेवर वेजनियां फिरविलें मी
 दामोदरा ॥ राधे राधे राधे घेई श्यामसुंदरा ॥ १ ॥ क्षणभरि
 घरीं असतां खोडी करि सारंगषाणी ॥ बाहेर येतां आळ घेती
 गौळणी ॥ थोपटून निजावितें उठोनि येतो द्वारा ॥ रा० ॥ २ ॥
 राधा वेजनियां हरिला गेली निज मंदिरां ॥ हृदय मंचकावरी
 निजविला हरी ॥ एका जनार्दनीं राधा भोगितसे सुंदरा ॥
 राधे० ॥ ३ ॥

पद ४६ वें.

नको नेऊं भगवान ॥ अकुरा नको नेऊं भगवान ॥ धृ० ॥
 वृंदावनींच्या सकळ जनांशीं ॥ दे एवढें जिवदान ॥ अ० ॥ १ ॥
 मायबापही हंबर फोडीत ॥ हरणीं धेनु समान ॥ अ० ॥ २ ॥
 घात करुं इच्छि कंसासुर ॥ केवळ मूर्ति लहान ॥ ३ ॥ कर
 जोडुनि विनवी सुत ॥ कविवचनासी मान ॥ ४ ॥

पद ४७ वें.

परब्रह्म निष्काम तो हा गवळिया घरीं ॥ पार्यीं वांक्या
 अंदु कृष्ण नेवनीत चोरी ॥ धृ० ॥ ह्मणती गौळणी हरीचीं
 पाऊं धरा ॥ रांगत येतो हरी हा राजमंदिरा ॥ १ ॥ लपत
 लपत येतो हरी हा राजशुवनीं ॥ नंदासी टाकुनि आपण बैसे

(२८)

सिंहासनीं ॥ २ ॥ बहुता पुण्या बहुता भाग्या जोडिला देव ॥
अंत पवाडे तुमची नकळे माव ॥ ३ ॥ सांपडला देवरायासी
बांधा दाव्यानीं ॥ शंखचक्र पद्मगदा सारंगपाणी ॥ ४ ॥ नामा
ह्मणे अहो केशवराज दातारा ॥ जन्मोजन्मीं व्हावी तुमची
चरणसेवा ॥ ५ ॥

पद ४८ वें.

पांवा वाजवी तुझा हरी ॥ समुनेच्या तिरिं ॥ धृ० ॥ पावा
वाजवी नाना छंदें ॥ सूचत नाहीं काम धंदे ॥ वेड लाविलें
मुकुंदें ॥ गिरधारी गिरधारी ॥ पांवा० ॥ १ ॥ एके दिवशीं
अरण्यांत ॥ पांवा वाजवी तुझा सुत ॥ आह्मीं गेलों हो धांवत ॥
दोन प्रहरीं दोन प्रहरीं ॥ २ ॥ अगे सात आह्मीं गोंळणी ॥
सात कृष्ण हो साजणी ॥ खेळ मांडिला होसेनी ॥ तुझा हरी
तुझा हरी ॥ पांवा० ॥ ३ ॥ खेळ मांडिला टिपच्यांचा ॥ परो-
परी पावा वाजवी मौजेचा ॥ नाना छंदें नाचे साचा ॥ परोपरी
परोपरी ॥ पावा० ॥ ४ ॥ काय सांगूं कृष्णाची मात ॥ एका-
एकी झाले गुप्त ॥ बाळा निशिदिनीं हृदयीं ध्याव ॥ मुरारी
मुरारी ॥ पावा० ॥ ५ ॥

पद ४९ वें.

बाई याला कोणी आणामे ॥ कोणी आणामे पंकजपाणी
पिण्डुषाची खाणी ॥ माझी विनवणी ॥ मोतियाचा दाणामे ॥

॥ १ ॥ विधि दणती नेती नेती ॥ परब्रह्म परात्पर ज्योती ॥
 सखेग दिनराती ॥ जिवाची विश्रान्ती ॥ वैकुण्ठीचा राणागे
 ॥ बाई० ॥ २ ॥ नेणु भुलला कुब्जेसीं ॥ सखे त्याविण मी
 परदेशी ॥ पुसा हो गौळियासी ॥ होईन तुमची दासी ॥ आणा
 मनमोहनागे ॥ बाई० ॥ ३ ॥ बाळ नोहे हा जगजेठी ॥ विधि
 जन्मला याचे पोटी ॥ लिहिले लह्याटीं ॥ अस्य सुख भेटी ॥
 महीपती राणा गे ॥ बाई० ॥ ४ ॥

पद ५० वें.

भुलविलें राधेनें ॥ कृष्णाला ॥ भु० ॥ धृ० ॥ यशोदे तुझा
 कान्हा रडतां राहीना ॥ रडतो हा मोठ्यानें ॥ १ ॥ नंदाजी
 तुमचा कृष्ण लाडका ॥ हाका मागीतो मोठ्यानें ॥ २ ॥
 देवाटी घेऊनी नावेत वैसला ॥ नाही ऐकिलें त्यानें ॥ ३ ॥
 एका जनादेनीं पूर्ण कृपेनें ॥ वागविलें देवानें ॥ ४ ॥

पद ५१ वें.

भुलविलें वेणुनादैं ॥ वेणु वाजविला गोविंदे ॥ १ ॥ पांगु-
 ळलें यमुनाजळ ॥ पक्षी राहिले निश्चळ ॥ २ ॥ तृणचारा विस-
 रलीं ॥ पुच्छ वाहोनियां ठेलीं ॥ ३ ॥ आनंद त्रिभुवनीं ॥ एका
 भुलला जनार्दनीं ॥ ४ ॥

पद ५२ वें.

मशीं गेलुं नको गिरधारी रे ॥ मोठा धोट बालक हरी ॥

(३०)

॥ धृ० ॥ तुझे ऐकुन मंजुळ बोला चरणीं देह अर्पण केला ॥ मं०
॥ १ ॥ तुझी गोकुळीं गुजगुज उठली ॥ तुझी माझी संगत
तुटली ॥ म० ॥ २ ॥ जेव्हां तेव्हांचि हा तुझा खटला ॥ तुझ्या
संगतीनें जिव माझा विटला ॥ ३ ॥ कृष्णा काय करूं देवाला ॥
कोण्या सर्वतीनें घात हा केला ॥ ४ ॥ बोले उद्धव चिदधन
ऐसा ॥ राधा कोंदण बोलत तैसा ॥ ५ ॥

पद ५३ वे.

मथुरेसी गोरस विकूं जाती नितंबिनी ॥ वाटे जातां भेटली
राधा गौळणी ॥ निजबळें येउनियां सोडिली वेणी । सोडि सोडि
कान्हा सारंगपाणी ॥ १ ॥ यानें माझ्या संसारा घातलें पाणी ॥
माझे नांव रूप दोन्हीं बुडविलीं जनीं ॥ किति याच्या खोडी
मीं सांगूं साजणी ॥ सोडि० ॥ २ ॥ पदरिं धरि-
येली राधा न सोडिच निरी ॥ भोंवताल्या गौळणी
हांसती सुंदरी ॥ एका जनार्दनीं खेळे खेळे श्री मुरारी ॥
॥ सोडि० ॥ ३ ॥

पद ५४ वे.

मनमोहन मुरलीवाला ॥ नंदाचा अलबेला ॥ धृ० ॥ विदुरा
वरच्या भक्षुनि कथ्या ॥ सृष्टी पालनवाला ॥ मन० ॥ १ ॥
भक्तासोठीं तो जगजेठी ॥ कुब्जेशीं रत झाला ॥ मन० ॥ २ ॥
तुका ह्मणे त्या भीमातिरीं ॥ पुंडलिकें उभा केला ॥ मन० ॥ ३ ॥

(३१)

पद ५५ वें.

माझें अचडे बचडे छकुडे ग राधे रूपडे ॥ पांघरूण घालिती
कुंचडे ॥ धृ० ॥ हरि माझागे सांवळा ॥ पायीं पैजण वाजति
खुळं खुळा ॥ यानें भुलविल्या गोपीबाळा ॥ मा० ॥ १ ॥
हरि माझा गे नेणता ॥ करी त्रिभुवनाचा घोंगता ॥ जो कां
नांदे त्रिभुवनीं ॥ मा० ॥ २ ॥ ऐसे देवाजीचे गडी ॥ पेंघा
सुदाम्याची जोडी ॥ बळिभद्र त्याचा गडी ॥ मा० ॥ ३ ॥
जनी ह्मणे तूं चक्रपाष्णी ॥ खेळ खेळतो वृंदावनीं ॥ लुब्ध
झाल्या त्या गौळणी ॥ माझें० ॥ ४ ॥

पद ५६ वें.

माधव, मुरली मनोहर रे ॥ धृ० ॥ श्रीवत्सलांछन हृदयीं
विलसत ॥ चारीत गोधन रे ॥ १ ॥ सुरनर किन्नर नारद
तुंबर ॥ ध्याती तुज निशिदिनीं रे ॥ २ ॥ एका जनार्दनीं प्रभु
मनमोहन ॥ भव भय हरण रे ॥ ३ ॥

पद ५७ वें.

ह्या गौळणी मातें छळिताती फार ॥ धृ० ॥ सात पांच
मिळुनि भंवताल्या माझ्या ॥ अडबुनि लाविती दार ॥ १ ॥
मग ह्मणती थोर अससी तूं जरी ॥ होता बहु बरवा विचार ॥
मज० ॥ २ ॥ माणिक प्रभु ह्मणे गौळणीसीं ॥ लीळा दावी
विश्वाम्हर ॥ मज० ॥ ३ ॥

पद ५८ वें

याच्या हातीचा वेणु कोणी घ्यागे ॥ बाई घ्यागे सई
 घ्यागे ॥ या० ॥ धृ० ॥ गृहीं करित होतं कामधंदा ॥ वेणु
 वाजविला नंदाचीया नंदा ॥ तल्लिन झालें या मुरलीच्या
 नादा ॥ या० ॥ १ ॥ घरीं सासुचा जाच मला भारी ॥ जावा
 नणंदा गांजिती परोपरी ॥ या० ॥ २ ॥ तान्हें बाळ टाकून
 आलें घरा ॥ घरीं सासु सासरा ह्मातारा ॥ याच्या मुरलिनें
 जिव झाला घाबरा ॥ याच्या० ॥ ३ ॥ वेणु नोहे हं विष
 मला वाटे ॥ नाद ऐकतां काम मनीं दाटे ॥ मध्वनाथासीं
 हृदयि मूर्ति भेटे ॥ याच्या० ॥ ४ ॥

पद ५९ वें,

यश्वदेसी गौळणी सांगती गाव्हाणीं । नट नाटक कपटी
 सांभाळ आपुलीं तान्हीं । किती खेडी याच्या सांगूं साजणी ॥
 सहस्रमुख भागला । निवांत ठेला । वेद परतला । नेति नेति
 शब्द । वेधु लाविला गोविंदें । परमानंदें । आनंद कंदें ॥
 वेधु० ॥ १ ॥ एके दिवशीं मी गेलें यमुनातिरीं जावेना ॥ सर्वें गोप
 संगती घेऊनि आला कान्हा । करीं धरी पदरा न सोडीं
 जाणा । एकांतांत घाली मिठी । न सुटे गांठी । पाहिली
 दृष्टी । नित्य आनंदु ॥ वेधु ला० ॥ २ ॥ एके दिवशीं घरासीं
 आले सारंगपाणी । दहीं दूध भक्षुनि रितीं केलीं दुधाणी ।

गौळण मळा.

श्रीकृष्ण यशोदा.

जगदीश्वर प्रि. प्रेम.

अज्ञान मडकें टाकिलें निपटोनी ॥ पाहिला हरी । पाहिला हरी !
 घरा भीतरां । पळाला दुरी । बाई येश्वदे० ॥ ३ ॥ किती
 खोडी याच्या सांगूं साजणी । गुण लिहितां न पुरे मेदिनी ।
 रूप सुंदर पाहतां न पुरे नयनीं । एक जनार्दनीं वेधल्या नारी ।
 गवळण तान्ही । शारंगपाणी ॥ ४ ॥

पद ६० वें.

येश्वदे घराकडे चाल मला जेऊं घाल ॥ जेऊं घाल जेऊं
 घाल ॥ धृ० ॥ साध्या गव्हाची पोळी लाटीं ॥ मला पुरण-
 पोळी करून दे मोठी ॥ नाहीं अडवीत गुळासाठीं ॥ मला
 जेऊं घाल ॥ य० ॥ १ ॥ तूप लावून भाकर करीं ॥ वर
 कांद्याची कोशिंबिरी ॥ मला जेऊं० ॥ य० ॥ २ ॥ आईगे
 खडिसाखरेचे खडे ॥ लौकर मला करून दे वडे ॥ बाळ
 स्फुंदस्फुंदोनी रडे ॥ मला० ॥ ३ ॥ आई लहानच घे ग ऊंडा ॥
 लौकर भाजून दे मजला मांडा ॥ लांब गेल्या गाईच्या झुंडा ॥
 मला जेऊं० ॥ ४ ॥ आई मी खाईन शीळा घांटा ॥ दह्याचा
 करून दे मट्ठा ॥ नाहीं माझ्या अंगीं ताठा ॥ मला जे०
 ॥ ५ ॥ भाकरी बरीच गोड झाली ॥ भक्षुनि भूक हार-
 पली ॥ येश्वदेनें कृपा केली ॥ मला जेऊं० ॥ ६ ॥ आई
 मी तुझा एकुलता एक ॥ गाई राखितों नऊ लाख ॥ गाई
 राखुन झिजलीं नखं ॥ मला जेऊं० ॥ ७ ॥ नामा विनवी

(३४)

केशवासी ॥ गाइ राखितो वनासी ॥ जाऊन सांगा येधदेशीं ॥
मला जेऊं ॥ ८ ॥

पद ६१ वें.

रडत माझें बाळ तान्हें ॥ समजावितें राहीना ॥ धृ० ॥
नानापरी समजावितें ॥ मागेल तें खाया देतें ॥ थोपटुनी निज-
वितें ॥ परि हा उगा राहीना ॥ १ ॥ नानापरी करीतो छंद ॥
रडतो हा स्फुंद स्फुंद ॥ नेत्रांतूनी वाहे विंद ॥ परी डोळा
लागेना ॥ २ ॥ पोटीं धरुनिषां दम ॥ सर्वांगीं सुटला घाम ॥
एका जनार्दनी प्रेम ॥ यशोदेशी माईना ॥ ३ ॥

पद ६२ वें.

राधे तुझा रंग पाहुन कृष्ण दंग झाला ॥ राधे हरि दंग
झाला ॥ धृ० ॥ वेणी फणी करुनि चांग ॥ काजळ कुंकुं
ल्याली भांग ॥ अंगामध्ये चोळी तंग ॥ दावि हरिला रंग
॥ सधे० ॥ १ ॥ राधे तुझा संग झोंक ॥ कृष्ण पाहुन लावि
नोक ॥ जरि पातळाचा झोंक ॥ पदर सांवरिला ॥ राधे० ॥ २ ॥
मथुरेसी गौळण थाट ॥ शिरी गोरसाचा माठ ॥ चढून यमु
नेचा घांट ॥ पालवी हरिला ॥ राधे तुझा० ॥ ३ ॥ मथुरेच
गौळण वेडी ॥ चालतांना डोळे मोडी ॥ गोपाळनाथ भक्त
गडी ॥ चरणी ठाव दिला ॥ राधे० ॥ ४ ॥

(३५)

पद ६३ वे.

राधे तुझा कृष्ण हरी ॥ गोकुळांत फंद करी ॥ ६० ॥
 गवळणींच्या जाऊन घरीं ॥ दहिं दूध चोरी करी ॥ ११ ॥ मिळून
 गवळणींचा घाट ॥ चढती यमुनेचा घाट ॥ आडवितो आमुची
 वाट ॥ करितो मस्करी ॥ राधे० ॥ २ ॥ संगें घेउनियां गो-
 पाळ ॥ हिंडतसे रानोमाळ ॥ करितो आमचे बहु हाल ॥
 सोसावे कुठवरी ॥ रा० ॥ ३ ॥ गुण त्याचे सांगूं किती ॥
 सांगतां मशिं वाटे भिती ॥ वाईट आहे त्याची रीती ॥ असा
 ब्रह्मचारी ॥ राधे० ॥ ४ ॥ गौळणी होउनियां लीन ॥ जाती
 हरिला शरण ॥ क्षमा करिजे मनमोहन ॥ दास चरण धरी ॥
 राधे० ॥ ५ ॥

पद ६४ वे.

राधे तुला पुसतो घोंगडीवाला ॥ घागडीवाला कांबळी-
 वाला ॥ राधे० ॥ ६० ॥ जमवुनि पोरें गेला यमुनेच्या तिरीं ॥
 पांटितो गोपाळकाला ॥ रा० ॥ १ ॥ रात्रीं माझ्या मंदिरीं
 आला ॥ निरोप सांगुनि गेला ॥ रा० ॥ २ ॥ गळां वैजयंती माळा ॥
 हातिं घेउनियां वेणू ॥ नेसुनि पितांबर पिंवाळा ॥ रा० ॥ ३ ॥
 बनी ह्मणे विंदू हा धाला ॥ गळां वैजयंती माळा ॥ रा० ॥ ४ ॥

पद ६५ वे.

लोणी रुचे तुज ह्मणुनि मंथितें ॥ कृष्णा घरीं घडीभरी खेळें ॥

कान्हा बडीभरी खेळें ॥१॥ मंथन करुंदे मंथन करुंदे ॥ सोडीं
श्वी सांढीं बाळा ॥ देई आधीं मज स्तनपानातें ॥ कृष्णा
कामाचिया वेळा ॥ तान्हा कामाचिया वेळा ॥ एका जनार्दनीं
घुसळितें आतां ॥ काडुनियां देतें गोळा ॥ काढु० ॥ २ ॥

पद ६६ वें.

लोभ हरीचा लटका बाईगे ॥ लोभ० ॥ धृ० ॥ अक्रूर
आला घेऊन गेला ॥ काळजाचा कुटका ॥ बाई० ॥ १ ॥ उद्धव
शहाणा घेऊन आला ॥ कागदाचा कुटका ॥ बाई० ॥ २ ॥
कुब्जा दासी केली पट्टराणी ॥ कैशी होईल सुटका ॥ बाई०
॥ ३ ॥ मध्वमुनीश्वर स्वामी रमापती ॥ तोडुनि गेला तुटका ॥
बाई० ॥ ४ ॥

पद ६७ वें.

वारियानें कुंडल हाले । डोळे मोडित राधा चाले ॥
॥ धृ० ॥ राधेला पाहुनी भुलले हरी । बैल दोहितो आपुले
घरीं ॥ १ ॥ फणस गंभीर कर्दळीदाट । हार्तीं घेऊन सारं-
गांपाट ॥ २ ॥ हरिला पाहुनी भुलली चित्ता । मंदिरीं घु-
सळी डेरा रिता ॥ ३ ॥ मन मिळालेंसे मना । एका भुललें
जनार्दना ॥ ४ ॥ वारियानें • ॥

पद ६८ वें.

शिणलासी माझ्या बारे ॥ धृ० ॥ पार्थी अनवाणी संगे

(३७)

हंकिमणी ॥ कांटे कर्नाटकच्या वाटे जातां उपवासी ॥ १ ॥ अति
सकुमारा नंदकिशोरा ॥ नागर गिरिवरधारि ॥ पंढरिचा रहिवाशी
॥ २ ॥ आदि नारायण जगत्रयजीवन ॥ पतितपावन भक्तांकारण
ब्रीद पाळिसी ॥ शिणलासी ० ॥ ३ ॥

पद ६९ वें.

सासुबाई आत्याबाई ॥ या कृष्णाला सांगा कांहीं ॥ या
कानाला सांगा कांहीं ॥ धृ० ॥ एकटेंच येऊन एकटेंच पाहतो ॥
मस्करी करितो बाई ॥ या कृष्णाला ० ॥ १ ॥ दर्हिं दूध घेऊनि
मथुरेसीं जातां ॥ आढवुनि मागे दुधसाई ॥ या कृष्णाला ०
॥ २ ॥ मध्वसुनीश्वर रमावर सुंदर ॥ हरिविण दुजा ठाव
नाहीं ॥ या कु० ॥ ३ ॥

पद ७० वें.

सासुबाई करूं मी काई शिव्या कां हो देतां ॥ धृ० ॥ घागर
घेऊनि पाणियासी जातां ॥ काना येतो घाई घाई ॥ १ ॥ दर्हिं
दूध घेऊनि मथुरेसीं जातां आढवितो ठाई ठाई ॥ २ ॥ मीरा
कहे प्रभु गिरिधर नागर अपराध माझा नाहीं नाहीं ॥ ३ ॥

पद ७१ वें.

सांवळें सुंदर माझें लेंकरूं गुणाचें ॥ धृ० ॥ एका हो घरघणी

मज सासुची जाचणी ॥ मजविण वेगळा कृष्ण न राहे अंगणी
 ॥ १ ॥ बरिं कृष्ण दारीं कृष्ण अवघाची कृष्ण ॥ कपाळकुट
 झालें लोकीं बोभाट ऐकिला ॥ २ ॥ आतां काय सांगूं या
 गांवींचें नवल ॥ गोरस पिडनि हरि पळाला न बोलतां बोल ॥
 एका जनार्दनीं हरि हा यशोदेचा तान्हा ॥ ३ ॥

पद ७२ वे.

हरी तुझी कांतीरे सांवळी ॥ मीरे गोरी गोमटी चांफे-
 कळी ॥ तुझ्या दर्शनें होईन मीरे काळी ॥ मग हे वालिन
 वालीजन ॥ धृ० ॥ उगा राहें न करीं चाळा ॥ किती सांगूं मी
 तुजरे गोपाळा ॥ तुझा खर बहुरे कांबळा ॥ अरे नंदबाळा हल-
 गजा ॥ २ ॥ तुझ्या अंगींची उरमट घाणी ॥ चोरुनि खाशील
 दहिं दूध लोणी ॥ घरींचे बाहेरील आणोनी ॥ मीरे चांदणी
 सकुमार ॥ ३ ॥ तुज तंव हांसतील हे जन ॥ धिकारितील
 मजला देखून ॥ तुझ्या अंगींचे लक्षण पाहून ॥ मजला होईल
 विटंबन ॥ ४ ॥ तुज तव लाज भय शंका नाही ॥ मज तव
 सज्जन पिसून पाहीं ॥ आणिक मानसीं तुज सांगूं काई ॥ कशी
 भीड तुजला माझी नाही ॥ ५ ॥ वचन मोडून देहातें ॥ कळलें
 न साहेचि मातें ॥ तुकया स्वामी गोपीनाथ ॥ जीवन्मुक्त
 करुनि भोगी ॥ ६ ॥

(३९)

पद ७३ वें.

हरी माझ्या मंदिरीं कधीं तरि याल ॥ धृ० ॥ बसलें मी
होतें रंगमहालीं आरसे लाविले चार ॥ हरि० ॥ १ ॥ घेतां
जातां रोखुन पहातां ॥ वाईट तुमची चाल ॥ हरि० ॥ २ ॥
पलंगीं मी केली शेज फुलांची ॥ परिमळ सुगंध घ्याल ॥ हरि०
॥ ३ ॥ तुमच्या चरणाची झालें मी दासी ॥ एक वेळ दर्शन
घ्याल ॥ हरि० ॥ ४ ॥ एका जनार्दनीं पूर्ण रुपेनें ॥ मोक्ष-
पदासी न्याल ॥ हरि० ॥ ५ ॥

पद ७४ वें.

हरि तुझी मुरली घर घेणी ॥ हरि० ॥ धृ० ॥ तुझ्या मुर-
लीचे गुण तुला शिकविले कोणी ॥ गोपी विंचरतां विसरल्या
वेणी ॥ हरि० ॥ १ ॥ तुझ्या मुरलीची ध्वनी ॥ आर्क्षीं
ऐकुनि कार्णी ॥ गोपी विपरित ल्याल्या लेणीं ॥ हरि० ॥ २ ॥
मध्वनाथधुनी पुण्यवंत आर्क्षीं ॥ लोक लज्जेवरि सोडिलें
पाणी ॥ हरि० ॥ ३ ॥

पद ७५ वें.

कन्हैयां सामळो मारी वात ॥ क० ॥ धृ० ॥ नंदका छोरा
दर्हिं दुध खावत ॥ मटकी लेकर हात ॥ क० ॥ १ ॥
गोधन चारत गोधन धुवत ॥ मुरली लेकर हात ॥ क० ॥ २ ॥

(४०)

मोर मुगुट पितांबर शोभे ॥ हमसे करत नाच ॥ क० ॥ ३ ॥
कहे तुकाराम नंदका छोरा ॥ बांसुरी बाजे दिनरात ॥
॥ क० ॥ ४ ॥

पद ७६ वें.

काना तोरी धुंगरिया पेहरी ॥ होरी खळे किसन गिर-
धारी ॥ धृ० ॥ जमुनाके नीर तीर धेनु चरावत ॥ खेलत राधा
प्यारी ॥ १ ॥ अनीकोरे गंगा अनीकोरे जमुना ॥ बिचमें
राधाप्यारी ॥ २ ॥ मोरमुगुट पितांबर शोभे ॥ कुंडलकी छब
न्यारी ॥ ३ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ चरण कमल
बलहारी ॥ ४ ॥

पद ७७ वें.

काना चालो मारा घेर काम छे ॥ सुंदर तारुं नाम छे
॥ धृ० ॥ मारा अंगनमो तुलसीतुं झाड छे ॥ राधा गौळण
मारुं नाम छे ॥ १ ॥ आगला मंदिरमां सासरा सुवेला छे ॥
पाछळा मंदिर सामसुम छे ॥ २ ॥ मोरमुगुट पितांबर शोभे ।
गळां मोतनकी माल छे ॥ ३ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर ।
चरण कमल चित्त जाय छे ॥ ४ ॥

पद ७८ वें.

काना मेरी घागर भर देरे ॥ भर दे शिरपर धर दे ॥ धृ० ।

(४१)

तुम तो जानो भोली भोली ॥ छोटीसी बार चतुरछे ॥ १ ॥ तूं
मत जान काना ऐशें गामकी ॥ बरसाणें मेरो बर छे ॥ का०
॥ २ ॥ तूं मत जान काना कन्या कुंवारी ॥ श्रीकृष्ण ठाकोरजी
मेरा वर छे ॥ का० ॥ ३ ॥ चंद्र सखी भजो बाळकृष्ण छवी ॥
हरिहर हरिके चरण चित्त धर दे ॥ का० ॥ ४ ॥

पद ७९ वें,

किसे देखा कन्हैया प्यारा मुरलीवाला ॥ धृ० ॥ यमुनाके
तिर निर गवां चरचें ॥ खांदे कामरिषा काला ॥ १ ॥ मोरमुगुट
पितांबर ओमे ॥ कुंडल जलके हिरा ॥ २ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर
नागर ॥ चरण कमल बलहारा ॥ ३ ॥

पद ८० वें,

कुबजेने जादु डारा ॥ उभे मोहा श्याम हमारा ॥ धृ० ॥ जादुकी
पुढियां पढ पढ मारे ॥ जाणेका भेद बिचारा ॥ १ ॥ राज
अंधारी बिजली चमके ॥ देखे चंद्र बिच कोरा ॥ २ ॥ आव
मोरे सांवरिषा चवरंग खेल ॥ तुम जीता मै होरा ॥ ३ ॥ मीराके
प्रभु गिरिधर नागर ॥ संतसमागम न्यारा ॥ ४ ॥

(४२)

पद ८१ वें.

गोरस बेचने चल गोरी मथुरा ॥ तुम केव ठाडे नंद
किशोरा ॥ धृ० ॥ मत खेंचो मारी फारी चुनेरी ॥ सास बुरी
मैकु देवेंगी गारी ॥ गो० ॥ १ ॥ चैतनकी मेरी आंगिया
फारी ॥ काय कहूं मै नंगि नार उधारी ॥ गो० ॥ २ ॥ हंकार
हुंकार मेरा गरवा फोरा ॥ ठाके गोरस सबही गीरा ॥ गो०
॥ ३ ॥ एका जनार्दनी सबही भेटे ॥ लगा चुटक केरन घुरा ॥
गो० ॥ ४ ॥

पद ८२ वें.

बल राधे तोहे शाम बुलावे ॥ प्यारे कहे आवे ॥ धृ० ॥
कुंज भुवनमां ठाढो माधव ॥ राधे तेरो जस गावे ॥ १ ॥
रात अंधेरी होत हे प्यारी ॥ इतनी देर राधे कायकु लगावे ॥ ३ ॥
सोझा सहस्र गोपिनके दौर ॥ तो सुन प्रेम अधिक लगावे ॥
॥ ४ ॥ सूरदास प्रभु तिहारे मिलनकु ॥ तोहे बुलावन मोढे
पठावे ॥ ४ ॥

पद ८३ वें.

अमुनाजीको तीर ॥ दधि बेचन ज ऊं ॥ ज० ॥ धृ० ॥
एक तो घागर शिरपर भारी ॥ दूजा सागर दूर ॥ कैशी

(४३)

दधि बेचन जाऊं ॥ १ ॥ एक तो कनैया हठेला ॥ दुजा
माखन चोर ॥ कैसी० ॥ २ ॥ एक तो ननंद हटेली ॥ दुजा
सासरे नादान ॥ ३ ॥ हे मिरा दरशनकु प्यारी ॥ दरशन
दिजोरे महाराज ॥ ४ ॥

पद ८४ वें,

ज्याके मथुरा कानाने घागर फोरी ॥ दुल्लरी मारी तोरी ॥
चुनरी मारी फारी ॥ ज्याके० ॥ धृ० ॥ ऐसी रीत तुज
कोन शिकावे ॥ किसन करित बलजोरी ॥ १ ॥ सासु हटेली
ननंद रुसेली ॥ दिर देवत माको गारी ॥ २ ॥ मीराके प्रभु
गिरिधर नागर ॥ चरण कमल चित्त हारी ॥ ३ ॥

पद ८५ वें,

झुलत राधा संग । गिरिधर ॥ धृ० ॥ अवीर गुलालकी
धूम मचाई । मारी पिचकारी रंग ॥ गिर० ॥ १ ॥ लाल
भई प्रिदावन जहनुना । केशर चुप्पा तरंग ॥ गिर० ॥ २ ॥
नाचत ताले आधार सुरमार ॥ धिम धिम बाजे मृदंग
॥ गिर० ॥ ३ ॥ मिराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ चरण कम-
लकुं दंग ॥ गिरिधर० ॥ ४ ॥

(४४)

पद ८६ वें,

तुम बिन मोरी कोन खबरले ॥ गोवर्धन गिरिधारी रे
॥ धृ० ॥ मोर मुगुट पितांबर शोभे ॥ कुंडलकी छब न्यारीरे
॥ तु० ॥ १ ॥ भरी सभामों द्रौपदी ठारी ॥ राखो लाज
हमारीरे ॥ तु० ॥ २ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ चरण
कमल बलहारी ॥ तु० ॥ ३ ॥

पद ८७ वें,

तोती मैना राधे कृष्ण ॥ तोती मैना राधे कृष्ण ॥ राधे
कृष्ण बोल ॥ तोती राधे कृष्ण बोल ॥ धृ० ॥ एकही
तोती धुंढत आई ॥ लाकटकी वानी मोल ॥ १ ॥ दाना
खावे तोती पानी पिवे ॥ पिंजरेमें करित कल्लोल ॥ तोती०
॥ २ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ हरिके चरण चित
ढोल ॥ तोती० ॥ ३ ॥

पद ८८ वें,

देखोरे देखो जसवदा मैयां ॥ तेरा लालना ॥ तेरा
लालना ॥ मैया झुले पालना ॥ धृ० ॥ बाहार देखो बाररे
बरशकु ॥ भीतर देखो मैया झुले पालना ॥ १ ॥ जमुना-
बल राधा भग्नेकु निकली ॥ पकरत जोबन मैया ॥

(४५)

तेरा लालना ॥ २ ॥ मिराके प्रभु गिरिधर नागर भजन नित
करना ॥ मैया झुल पालना ० ॥ ३ ॥

पद ८९ वें,

पग घुंगरूरे ॥ पग घुंगरू बांधकर नाचोरे ॥ धृ० ॥ मैं अपने
तो नारायनकी ॥ हो गई आपही दासीरे ॥ १ ॥ विषका प्याला
राजाजीने भेजा ॥ पीवत मीरा हांसीरे ॥ २ ॥ लोक कहे मीरा
भईरे बावरी ॥ बाय कहे कुलनाशीरे ॥ ३ ॥ मिराके प्रभु
गिरिधर नागर ॥ हरिचरणकी दासीरे ॥ ४ ॥

पद ९० वें,

पाणी बिच खडे दैन्यवानी ॥ बात बोले हिंदुस्थानी ॥
अब तुम करोजी मेहरबानी ॥ देव मेरे कपडे ॥ धृ० ॥ मेरे
नंदजीके लाल ॥ देव० ॥ १ ॥ तुम तो मथुरा राखनवाला ॥
॥ देव० ॥ तुम तो गोपी पालनवाला ॥ देव० ॥ २ ॥ सब
कपडे लिये छिनकर ॥ ले गये झाडके उपर ॥ गवालन कहे
कन्हैया चोर ॥ दे० ॥ ३ ॥ मेरी ननंद है बिजली ॥ छपन
देशकी चुगली ॥ कन्हैया छोडो मेरी चोली ॥ दे० ॥
॥ ४ ॥ मेरी सास है जंजाल ॥ उपडे शिरके लंबे बाल
मेरेको मारे गालो गाल ॥ दे० ॥ ५ ॥ मिरा मरद है मरदाना

उसिका शिपायका बाना ॥ गोली मारेगा दिवाना ॥ दे० ॥
 ॥ ६ ॥ मैं जातकी बहानी ॥ मेरा सौवला है गगनी ॥ नीचे
 उतारो सारंगपानी ॥ दे० ॥ ७ ॥ गवालन कहे मैं क्या करूं ॥
 कपडे बिन दिवानी फिरूं ॥ तेरे मूंपें शकर भरूं ॥ ८ ॥ गवा-
 लन कहेजी नंदलाल ॥ मत कर कपडेके हाल ॥ कबिरा कहे
 हुनो मेरा ख्याल ॥ देव० ॥ ९ ॥

पद ९१ वें.

पिहुकी बोलीन बोल ॥ पपैय्या ॥ धृ० ॥ तोरे बिना मोकुं
 पिरावत है ॥ जिरा करुंगी मी मोल ॥ १ ॥ तैं खोलना मेराजी
 डरत हैं ॥ तन मन डावा डोल ॥ २ ॥ मीराके प्रभु गिरधर
 नागर ॥ का मनी करत कल्लोल ॥ ३ ॥

पद ९२ वें.

बाजन त्रेनु रसाल ॥ बनमो बा० ॥ धृ० ॥ चलो सखि
 मिल देखन जय्ये ॥ मोहन मदन गोपाल ॥ १ ॥ चंग
 मृदंग मधुर रस मुरली ॥ तंती औरही ताल ॥ गावत गीत
 अनुपम अधिक छबी ॥ हासत विनोद पियाल ॥ बन० ॥ २ ॥
 मोहनके शीर मुगुट बिराजे ॥ और वैजयंती माल ॥ सबही
 रासरेचा यमुनातट ॥ निरखत नंदजीको लाल ॥ बन०

(४०)

॥ ३ ॥ सुनि सुनि सुंदरी थकित भई सब ॥ पेहनी पहवी
हाल ॥ दास विश्वभरा हरि मिलनेकु ॥ छोड दिया घर दार
वन० ॥ ४ ॥

पद ९३ वें.

भजो मन राधे नंदकिशोर ॥ ४० ॥ माता जशोदा पालना
शुलावे हातमें रेशम दोर ॥ १ ॥ नंद बाबाके अंगनमें खेलत ॥
घुगरनकी घमघोर ॥ २ ॥ जमुनाके निर तिर धेनु चरावे ॥
बंसी बजावे मुख मोड ॥ ३ ॥ मोर मुगुट पितांबर शोभे ॥
कुंडलकी छबी ओर ॥ ४ ॥ चंद्रसखी भजो बालकृष्ण छबी ॥
राधाकृष्णकी जोड ॥ ५ ॥

पद ९४ वें.

मधुरध्वनी बाजे हो ॥ सुन सजनी ॥ ४० ॥ ब्रिंदावनमें
रास रच्यो है ॥ नंदन सुख नंद सदनी ॥ १ ॥ जहां त्याहां
श्रवण वरहि मृग नयनी ॥ चेंद्रा चलत गज ममनी ॥ २ ॥
सुतमती छोड भई तन व्याकुल ॥ बिसरगई कुलरजनी ॥ ३ ॥
सूरदासा आस दरशनकी ॥ सब भई नागर ॥ मधु० ॥ ४ ॥

पद ९५ वें.

मनमोहन दिलका प्यारा ॥ ४० ॥ माता जशोदा पालना हलावे ॥

(४८)

हातमें लेकर दोरा ॥ मनमो० ॥ १ ॥ कबसें आंगनमों खड़ी है
राधा ॥ देखे किसनका चेहेरा ॥ मनमो० ॥ २ ॥ मोरमुकुट
पीतांबर शोभे ॥ गळां मोतनका गजरा ॥ मनमो० ॥ ३ ॥
मीराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ चरनकमल बलद्वारा ॥ म० ॥४॥

पद ९६ वें.

मथुराके कुंजविहारी ॥ तुम राखो लाज हमारी ॥ धृ० ॥
लेकर चीर कदम ज्या बैठे ॥ हम जलमें उधाडी ॥ म० ॥ १ ॥
हमारी चीर देव नंद नंदना ॥ हम ब्रीकमान दुलारी ॥ २ ॥
चीर तुमारी जब हम देये ॥ जलसे हो जाव न्यारी ॥ ३ ॥
जो हम जलसे न्यारी होवे ॥ लोक हांसे दे तारी ॥ ४ ॥ पुसे
हत पत्र शहर राधा निकसी ॥ कृष्ण बजावत तारी ॥ ५ ॥
सुरदास प्रभु तुमारे दरशनकू ॥ तुम पुरुष हम नारी ॥ ६ ॥

पद ९७ वें.

मत मारो पिचकारी ॥ मेरी सगरी भिज गई सारी ॥
॥ धृ० ॥ जनि डारे सो सनमुख रहियो ॥ नहीं तो मैं देउंगी
तारी ॥ १ ॥ भर पिचकारी मेरे मुखपर डारी ॥ भिजगई
तन मोरी सारी ॥ २ ॥ लाल गुलाल उड़ावन लागे ॥ मैं

गौळण मेळा.

गौळण.

(४९)

ते मनमें विचारी ॥ ३ ॥ मीरा कहे प्रभु गिरिधर नागर ॥
चरण कमल बलहारिरे ॥ ४ ॥

पद ९८ वें,

माँ मेने गोविंद लिन्हो मोल ॥ धृ० ॥ कोई कहै हलका
कोई के भारी ॥ लिखो है तस्वस्तु तोल ॥ १ ॥ कोई कहे
ससता कोई कहे मेहेगा ॥ कोई अनमोल ॥ २ ॥ ब्रिंदावनके
ज गलिनम ॥ लिखो है बजाके ढोल ॥ ३ ॥ मीराके प्रभु
गिरिधर नागर ॥ पुरव जनमके बोल ॥ मा० ॥ ४ ॥

पद ९९ वें,

मैं भुली धरजानी वाट ॥ गोरस बेचन आई हाट ॥ धृ० ॥
कन्हैया मेन मोहन लाल ॥ सबही विसरुं देखे गोपाल ॥ १ ॥
कहाँ ग डारु देखे अनेरा ॥ देखे तो सब दाहिने बेरा ॥ २ ॥
हुंतो थाकित भईरे तुका ॥ भागारे सब मनका धोका ॥ ३ ॥

पद १०० वें,

मेरे आंगनमों मुरली बजावोरे ॥ खिलाना देऊंगी खिला-
वना देऊंगी ॥ धृ० ॥ नाच नाच मेरे मनमोहन ॥ मधुर गीत
सुनाऊंगी ॥ १ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर ॥ हरिके चरण
धर जाऊंगी ॥ २ ॥

(५०)

पद १०१ छे,

राधा प्यारे दे डारोजी बन्सी हमारी ॥ धृ० ॥ ये बंसीमें
मेरा प्रान बसत है ॥ वो बन्सी गई चोरी ॥ वो बन्सी गई
चोरी ॥ १ ॥ ना सोनेकी ना रुपेकी ॥ हरे हरे वांसी पेरी
॥ २ ॥ घडी एक मुखमें ॥ घडी एक करमें ॥ घडी एक
अधर धरी ॥ ३ ॥ मिराके प्रभु गिरिधर नागरं ॥ चरन कमल
पर वारी ॥ ४ ॥

पद १०२ रे,

शाम बतावोरे झुरलीवाला । झुरलीवाला मनोरथ ठाला ॥
शाम० ॥ धृ० ॥ मोर झुगुट धिताचर खोमे । भाल तिलक
गले मोहनमाला ॥ १ ॥ एक बन धुंढे सब बन धुंढे । काहां
ना पावो नंदजिका लाला ॥ २ ॥ जोगन होचंगी ॥ बैरागन
होचंगी । गले बिचवाचंगी मृगकी छाला ॥ ३ ॥ मीराकहे
प्रभु गिरिधर नागर । मांग लिया प्रिया प्रेमका भाला
शाम० ॥ ४ ॥

पद १०३ रे,

सुन मोरे वचन रंगेली राधे ॥ ते रस पाये सिंधु अगाधे
॥ धृ० ॥ तूं बिखभान गोपकी बेटी ॥ गिरधर लाल रसीक

(५१)

संग बैठी ॥ १ ॥ शिव विरंचीके ध्यान न आवै ॥ कुंत कुसुम
हार पनाव ॥ २ ॥ जाकु निति निति निगम भाखे ॥ कुंतु अधर
धुधारस चाखे ॥ ३ ॥ तेरो भाग मोवे कहत न बनि आवै ॥
कछु ये प्रीत प्रेम नंद गावे ॥ ४ ॥

पद १०४ वें.

हरि तुम कबकु प्रीत लगाई ॥ प्रीत लगाई पर दुःख
दिधो ॥ वैसी लज न आई ॥ ह० ॥ १ ॥ गोकुल छेहूं
मथुराके ज वुं ॥ वामे कौन बढाई ॥ हरि० ॥ २ ॥ मीराके
प्रभु गिरिधर नागर ॥ तुमकुं नंद दुहाई ॥ ह० ॥ ३ ॥

पद १०५ वें.

हरिनिन रहियां न जाये जिहिरा ॥ छबही थाडी देखे रहा
॥ धृ० ॥ क्या मेरे लाल कवन चुकी भई ॥ क्या मोही प्यारी
मेरे लगई ॥ धृ० ॥ कोई सखीह जिब्ज्यावें बुलावत ॥ बारहिला-
रुउसपरतन ॥ तुकाप्रभु कब देखे ॥ पामी औ अफेरनका जाऊं
॥ २ ॥

पद १०६ वें.

हरिगुन गावत नाचुंगी ॥ धृ० ॥ अपने मंदिरोंमें बैठ बैठ-
कर ॥ गीता भागवत बाचुंगी ॥ १ ॥ ग्यान ध्यानकी गठडी

(५३)

बांधकर ॥ हरिहर संगमें लागुंगी ॥ २ ॥ मिराके प्रभु गिरिधर
नागर ॥ सदा प्रेम रस चाखुंगी ॥ ३ ॥

पद १०७ वें.

हातकी बिडिया लेव मोरे बालम ॥ मोरे बालम सजनवा
॥ धृ० ॥ कथ्या चुना लवंग सुपारी बिडा बनाऊं गहिरा ॥२॥
केशरका तो रंग खुला है मारो पिचकारी ॥ १ ॥ पक्के पानका
बिडा बनाऊं लेव मोरे बालमजी ॥ हांस हांसके बात बोलत
पडदा खोलौंजी ॥ २ ॥ मीराके प्रभु गिरिधर नागर बोलत है
प्यारी ॥ अंतर बालम मत कर यारो दासी हो तेरी ॥ ३ ॥

पद १०८ वें.

जमुनामों कैसी जाऊं मोरे सैय्यां ॥ बीच खड़ा तेरो लाल
कनैय्यां ॥ टेक ॥ बिंदाबनके मथुरा नगरी ॥ पानी भरना
कैसी जाऊं मोरे सैय्यां ॥ १ ॥ हातमों मोरे चूड़ा भराहै ॥
कंगन लेहेरा देत मोरे सैय्यां ॥ २ ॥ दधि मेरा खाया ॥ मटकी
मेरी फोरी ॥ अब कैसी बुरी बात बोलूं मोरे सैय्यां ॥ ३ ॥
सिरपर घड़ा घडेपर झारी ॥ पतली कमर लचकय्यां सैय्यां ॥
मीरा कहे प्रभु गिरिधर नागर ॥ चरनकमल बल जाऊं मोरे
सैय्यां ॥ ५ ॥

(५३)

पद १०९ बें.

याती कुल सांडिलें आह्मी वेगीं ॥ माया माहेर त्यजिलें
तुजलागीं ॥ अंग अर्पियेलें आंगींच्या आंगीं ॥ शेबटीं रतलासी
दासी कुन्जेलागीं ॥ १ ॥ सर निर्गुणा तूं अवगुणाचा हरी ॥
जवळी असतां तूं झालासी कैसा दुरी ॥ चित्त गोमटेंची चिंता
निरंतरी ॥ मन मावळलें न दिसे दृश्याकारीं ॥ २ ॥ तुजलागीं
सांडिला आह्मीं देहसंग ॥ तुजविण विटला विषयभोग ॥ जळो
तुझा उपदेश सांग वियोग ॥ आह्मां देई सप्रेम संयोग
॥ ३ ॥ एक ह्मणती रोकडा सांडा शब्द आटी ॥ शब्द
नातुडे कोरड्या ज्ञानगोष्टी ॥ आजिचा सुदीन श्रीकृष्ण
झाली भेटी ॥ हरुषें निर्भर स्वानंदें भरली सृष्टी ॥ ४ ॥
एक ह्मणती गे सांडा भक्तिज्ञान ॥ स्वयें जोडिलें कांहींसैं
आतां ध्यान ॥ भजें भजक एक झालें भजन ॥ गेली त्रिपुटी
मिथ्या मोक्षबंधन ॥ ५ ॥ एक ह्मणती गे चला मांडूं
रासु ॥ झणीं उगवे मायामय दिवसु ॥ दैवें जोड सप्रेम
राजहंसु ॥ शोधा निजतत्त्व सांडोनि आळसु ॥ ६ ॥ गोपी-
मंडळी मिळाली कृष्णापार्शीं ॥ जशा रश्मी भिनल्या रविबिंबा-
वरी ॥ कृष्ण भोगितां नाठवे दिननिशीं ॥ एकजना-
देनीं ऐकतां भ्रमसी ॥ ७ ॥

(५४)

पद ११० बें,

गङ्गांनों आपुल्या कृष्णाला ॥ अकूर नेतो मथुरेला ॥ धृ० ॥
 दोवे रथांतरां बसती ॥ यशोदा नंद गोप रडती ॥ अकुरासि
 सर्व नमिती ॥ त्याच्या दया न ये चित्ती ॥ ह्मणुनी जाऊं मारुं
 त्याला ॥ अ० नेतो० ॥ १ ॥ गोपी फारचि तळमळती ॥
 करानें वक्षभाळ पिटिती ॥ हरिला जाऊं नको ह्मणती ॥ आपूनें
 सर्वांगें भिजती ॥ पुर तो गेला यमुनेला ॥ अ० ॥ २ ॥ ऐकुनी
 सर्व गोप भ्याले ॥ धांवुनि हरिजवळि आले ॥ मूर्छित पायां
 जवळि पडले ॥ हरिनें हृदयीं कवळियेले ॥ देव मग फारचि
 गर्हिवरला ॥ अ० ॥ ३ ॥ तुजविण आह्मां नाहीं कोणी ॥ ह्मणुनी
 सर्व जाऊं मरुनी ॥ परी ये चिंता एक मनीं ॥ कंस तुज बा
 नेइल धरुनी ॥ तैं कोणी नाहीं बा तुजला ॥ अ० ॥ ४ ॥

पद १११ बें,

गढे हो कृष्ण गडी आपुला ॥ यमुनाडोहीं बुडाला ॥ धृ० ॥
 काळिया डसले कृष्णाला ॥ होइल विषबाधा हरिला ॥ हांक
 मारिल आपुल्याला ॥ तुझी तरी स्वस्थपणें बसलां ॥ आतां
 कोण काढिल रे त्याला ॥ यमुनाडोहीं बुडाला० ॥ १ ॥ गायी
 त्याविण हंबरती ॥ वांसरें स्तनपान न करिती ॥ यापरि गोप
 सर्व रडती ॥ मुखानें कृष्ण कृष्ण ह्मणती ॥ आतां काय भेटेल

(५५)

आपुल्याला ॥ यमुनाढोहीं० ॥ २ ॥ यशोदा पुसेल श्रीहरिला ॥
सांगो काय तरी तिजला ॥ नंद ह्मणेल त्वां नेला ॥ हलधर
मारेल रे मजला ॥ आतां काय जावें गोकुळाला ॥ यमुना०
॥ ३ ॥ दहीं दूध लोणी म्यां हरिलें ॥ हरिला ताक बळें दिधलें ॥
घेईना ह्मणुनि करीं धरिलें ॥ वृक्षा बळकट बांधिलें ॥ ह्मणुनि
मजवरी तो रुसला ॥ यमुना० ॥ ४ ॥ पेंदा धांबुनिचां आला ॥
बळकट कृष्णाला डसला ॥ त्याच्या पाठीवर बसला ॥ ओझें
झालें बहु त्याला ॥ ह्मणुनी कृत पळत आला ॥ भेटला
प्रेमाबाईला ॥ यमुना० ॥ ५ ॥

पद ११२ वं.

नाचे नंदलाल नचवे वाकी मयां ॥ धृ० ॥ दूध न पीये
काना दहीं न खावे ॥ माखन मिशरीका बडा खवैया ॥ ना०
॥ १ ॥ रुमक झुमक पाय नेपूर बाजे ॥ ठमक ठमक पाय
धरत कन्हैया ॥ २ ॥ पाट पितांबर कानो ओढन न जाणे ॥
कली कामलियाका बड ओढैया ॥ ना० ॥ ३ ॥ वृंदाबनमें
रास रच्यो है ॥ सहस्र गोपीमें नाचे एक कन्हैया ॥ ना० ॥
॥ ४ ॥ चंद्रसखी भज बाळकृष्ण छवी ॥ चरन कमलकी में
लेवुं बलैया ॥ नाचे० ॥ ५ ॥

पद ११३

साखि तेरो नाम बतादे पनहारी ॥ धृ० ॥ कोन घर ब

(५६)

कोनकी बेटी ॥ कोन पुरुषकी नारी ॥ १ ॥ नंद धर बहु
वृषभानकी बेटी ॥ श्रीकृष्णकी धरनारी ॥ २ ॥ शिरपर घडो
घडेपर झारी ॥ चाल चले मतवारी ॥ ३ ॥ चंद्रसखी भजो
रामकृष्ण छबी ॥ चरणकमल बलिहारी ॥ ४ ॥

पद ११४ वें.

नेऊं नको यदुवीर ॥ अक्रूर ० ॥ धृ० ॥ नंद यशोमती
भाकिती करुणा ॥ बाल्यदशा नाहीं थोर ॥ अ० ॥ १ ॥ कंस
दुरात्मा निशिदिन जपतो ॥ घातकी तो निष्ठूर ॥ अ० ॥ २ ॥
गोपी मिळुनी बोलती अवध्या ॥ करिं एवढा उपकार ॥ अ० ॥ ३ ॥
अक्रूर नाम तुझें जनीं बोलती ॥ परि करणी निष्ठूर ॥ अ०
॥ ४ ॥ बैसवितां रथीं श्याम मनोहर ॥ मरतील तुजवरी फार
॥ ५ ॥ गोपी विरहें व्याकुळ बोलती ॥ नयनीं शिरपत नीर
॥ अ० ॥ ६ ॥ अमृत मतिनें पाहुनि अक्रूर ॥ सप्रेमों
बैसला स्थीर ॥ अ० ॥ ७ ॥

पद ११५ वें.

कान भरे जल जमुना ॥ सखीको ॥ कौन भरे जल जमुना
॥ टेक ॥ बन्सी बजावे मोहेलीनी ॥ हरिसंग चले मनमोहना
॥ कौन ० ॥ १ ॥ शाम हटेले बडे कवटाले ॥ हरलायी सब

बालना ॥ कौन० ॥ २ ॥ कहे मीरा तुम रूप निहारो ॥ तीन
लोक प्रतेपालना ॥ कौन० ॥ ३ ॥

पद ११६ वें.

क्या करूं मैं वनमें गयी होती ॥ तो शामको मनाई लेती
॥ टेक ॥ गोरी गोरी बईयां हरी हरी चुड़िया ॥ झोला देके
बोला लेती ॥ १ ॥ अपने शाम संग चौपाटी रमती ॥ पासा
ढालके झीत लेती ॥ २ ॥ बड़ी बड़ी आंखियां झीण झीण
सुरमा ॥ ज्योतसे ज्योत मिला लेती ॥ ३ ॥ बाई मिरा कहे
प्रभु गिरधर नागर ॥ चरणकमल लपट लेती ॥ ४ ॥

पद ११७ वें.

कुबजान जादू द्वारा ॥ मोहलीयो शाम हमारा ॥ टक० ॥
दिन नहीं चैन रैन नहीं निद्रा ॥ तलपत रे जीव हमारा ॥ १ ॥
निरमल नीर जमुनाजीको छांढ्यो ॥ जाय पीछे जल खारा
॥ २ ॥ इत गोकुल उत मथुरानगरी ॥ छोड्या हो पीहु
प्यारा ॥ ३ ॥ मोरमुगुट पीतांबर शोभे ॥ जीवनप्राण हमारा
॥ ४ ॥ मीराके प्रभु गिरधर नागर ॥ विरहसमुदर सारा हो ॥
॥ ५ ॥

पद ११८ वें.

छांडो लंगर मोरी बहियां गहोना ॥ टेक ॥ मैं तो नारी
परांग वरकी ॥ मेरे भरौसा गोपाल रहोना ॥ १ ॥ जो तुम

(५८)

मेरी बहियां गहत हो ॥ नयन जोर मेरे प्राण हरोना ॥ २ ॥
 वृंदावनकी कुंज गलीमें ॥ रीत छोड अनर्तात करोना ॥ ३ ॥
 मीराके प्रभु मिरिधर नागर ॥ चरनकमल चित्त ठारे
 टरोना ॥ ४ ॥

पद ११९ वें.

गोपी ह्यणती एकमेकीला ॥ आत्मां आधीन हा हरि झाला
 ॥ धृ० ॥ श्रमल्या त्रिभुवनीं न सांपडे ॥ तो आज नाचत
 आत्मांपुढें ॥ बडजे वांकडे सवंगडे ॥ यमुना तिरीं मारिती खडे ॥
 नगरीं मारी पळे सनाला ॥ गोपी ह्यणती० ॥ १ ॥ नोहे प्राप्त
 तप केल्यानें ॥ योगयोगादिक साधनें ॥ मौन ध्यान जप मुद्रेनें ॥
 करितांही बहु साधनें ॥ श्रम प्रयत्न त्या मूढाला ॥ गोपी
 ह्यणती० ॥ २ ॥ व्यर्थ त्वजिल गृह कुल पतिला ॥ भंड बहु
 याच्या संगतिला ॥ प्राप्त न कांहीं आत्मांला ॥ विष्णुदास ह्यण
 श्रीहरिला ॥ न कळुन गोपींनीं आकळिला ॥ गोपी ह्यणती
 एकमेकीला० ॥ ३ ॥

पद १२० वें.

नमुनी हरी वदति कुमारी ॥ लाज भारी, खेळती पोरी
 पोरी ॥ धृ० ॥ सोडुनि लाजेला कसा दंग झाला ॥ हारला

चुकला मुकला भुलला ॥ १ ॥ गुराखि पोरें मोठीं चयोरें ॥
 धांटे फार देती मार जोर ॥ २ ॥ ज्यासि खेळतो तो गुरें
 राखीत ॥ तसाच येत पीत ॥ ३ ॥ घाणेरडीं हिंगट पोरें ॥
 उचमळरे, दुसरे जारे सारे ॥ ४ ॥ तुह्यांसि मोद येत मिलिंद ॥
 सुगंध फिरवीन मंद मंद ॥ ५ ॥ हात पाय वांकडे, शेंबडे
 चिाडे ॥ चुकती गडे पलीकडे ॥ ६ ॥ असो आळ आमुचें
 कायहो तुमचे ॥ परक्याचें आर्जव ज्याचे त्याचे ॥ ७ ॥ हरि-
 विण कोणाशीं, खेळत पराशीं ॥ खेळतां आशीं पाशी ॥ ८ ॥
 यास काय वरि, इतरा ना वरी ॥ मन कळलें, आवडलें रुचले
 केळ ॥ ९ ॥ सोडा गोपींनो मत्सर, त्वरें खेळूं तरी झरझर,
 कोणी भांडण काढिलें ॥ १० ॥ तुह्यां आह्यां निंदिलें, काय
 पाहिलें ॥ त्यांनीं, मागलें झालें गेलें ॥ ११ ॥ कोणी आह्यां
 तुह्यांवीण ॥ परि खेळाया क्षितीवरी ॥ १२ ॥ प्राणी तरी
 खेळत हरिशीं ॥ हरि तुझी गातां भक्तीनें ॥ १३ ॥ अनंता
 आणिलें हातां खेळतां ॥ पहातां पहातां यापुढें मंद ॥ १४ ॥
 तुमच्या आनंद मुकुंदा ॥ नाचत छंदा छंदा ॥ १५ ॥ अश
 गीतांस करी कवनास ॥ बिष्णुदास नमीतसे ॥ १६ ॥

पद १२१ वें.

श्रीकृष्ण मुकुंद मुरारी ॥ प्रभु गोवर्धनगिरीधारी ॥ श्रीहरी ॥

तो निजानंदीं डोले ॥ गळीं विजयी माळा लोळे ॥ श्रीहरी ॥
 ती मूर्ति असे किती धीर ॥ सदा गंभीर स्वच्छ जणूं नीर ।
 भक्तस्नेहाळी ॥ नको विसरूं त्या वनमाळी ॥ श्रीहरी ॥ धृ० ॥
 प्रल्हादें धांवा केला धांडनियां स्तंभीं आला ॥ नरहरी ॥ ध्रुव
 बाळें बहु आळविला ॥ त्या अढळपदीं ठेवीला नरहरी ॥ या
 परी भक्तकैवारी जाण श्रीहरी ॥ धांवें झडकरी रक्षी दासाला ॥
 मजमजरे श्रीकृष्णाला ॥ सतत तूं ॥ जरी स्तविशी त्या असु-
 रारी ॥ तरी कृपा करील निर्धारी ॥ तुजवरी ॥ हा बोध असे
 मम गुरुचा ॥ नच विसरावा कधिं साचा ॥ जाणुनी ॥ गुरुवाक्य
 असे किती गोड ॥ भक्तिची जोड ॥ पुरविलें कोड ॥ अनंताचे ॥
 किती निर्मळ प्रेम गुरुचें मजवरी ॥ १ ॥

पद १२२ वें.

सांवळिया राधारमणा ! ॥ कां न ये दिनाची करुणा ? ॥ धृ० ॥
 पावन त्रिद पायीं असतां । कां त्यजिलें अनाथनाथा ? । ये
 सत्वर धांव समर्था । सोवरिया रुक्मिणीकांता । । पतितोद्धारा
 फणिश्रयना । ॥ कां न ये० ॥ १ ॥ दुर्धरभवसरिताजीवनीं ।
 बुडतो काढीं करीं धरुनी । गुणदोषक्षमा मज करुनी । मज तारीं
 नामस्मरणीं । उन्मद भवगजमददमना । ॥ कां न ये० ॥ २ ॥
 तळमळ बहु वाटे मजला । अभिमान कसा त्वां त्यजिला ।
 तळमळ बहु वाटे मजला । अभिमान कसा त्वां त्यजिला ।

योगजनमानसहस्या ॥ कां न ये० ॥ ३ ॥ त्रैराश्य होता
माझी ॥ अपकीर्ति होईल तुझी ॥ यावरि कां तुझी मर्जी । ऐकें
दासाची अर्जी । न करीं आळस अघशमना ॥ कां न ये० ॥
॥ ४ ॥ गुरुनाथ नरोत्तमराया । अनिवार तुझी हे माया ।
सांभाळीं हिला यदुराया । आवडी दे तव गुण गाया । गोविंद
विनीत धरि चरणा ॥ कां न ये० ॥ ५ ॥

पद १२३ वे.

कृष्णा ! राहें बा ! उगला । नाहीं तरी सांगेन त्या बागुला ॥
घुसळणाशीं उशीर झाला । रवी सोडीं गोविंदा ! ॥ धृ० ॥
पहिला बागुल तो ऐसा । त्या नाम ह्मणती मासा ॥ शंखासुर
वधिला कैसा । चारी वेद आणिले ॥ कृष्णा० ॥ १ ॥ दुसरा
बागुल बोलती । त्यासी कूर्मरूप ह्मणती ॥ त्यानें पृष्ठीस धरिली
क्षिती । पाय पोटासीं धरीबले ॥ कृ० ॥ २ ॥ तिसरा बागुल
बोलती । त्यासी वराहरूप ह्मणती ॥ त्यानें दाढेस धरिली
क्षिती । थोर दैत्य वधोनियां ॥ कृष्णा० ॥ ३ ॥ चौथा बागुल
नरहरी । तो तंव खांबामध्यें गुरगुरी ॥ दैत्य वधूनी दानव
वरी । भक्त प्रल्हाद रक्षिला ॥ कृष्णा० ॥ ४ ॥ पांचवा
बागुल ब्रह्मचारी । तो तंव उभा बलीच्या द्वारीं ॥ भिक्षा
मागुनिया निर्धारीं । बलीचें द्वार रक्षितसे ॥ कृष्णा० ॥ ५ ॥

सहावा बागुल बोलती । त्यासी परशुराम ह्मणती ॥ त्यानें
 वधिलें मातेप्रती । पित्याचें वचन ऐकुनियां ॥ कृ० ॥ ६ ॥
 सातवा बागुल तो साचा । राम ह्मणती दशरथांचा ॥ रावण
 वधिला दशमुखाचा ॥ मग ती जानकी सोडविली ॥ कृष्णा०
 ॥ ७ ॥ आठवा बागुल बोलती ॥ तो नर गोकुळीं आहे
 ह्मणती ॥ त्यानें वधिलें कंसाप्रती । अहुर मारिले भारी
 ॥ कृष्णा० ॥ ८ ॥ नववा बागुल बोलती । त्यासी बौद्धरूप
 ह्मणती ॥ त्याची कुणासीं कळेना गती । बौद्धरूप प्रकटुनियां
 ॥ कृष्णा० ॥ ९ ॥ दहावा बागुल बोलती । नाम कलंकी
 ह्मणती ॥ थोर थोर करील ख्याती । अश्वारूढ होईल ॥ कृष्णा०
 ॥ १० ॥ होतां कलंकीचा अंत ॥ वेगीं येईल धांवत ॥
 नामा ह्मणे पंढरीनाथ । ऐसा बागुल जाणावा ॥
 ॥ कृष्णा० ॥ ११ ॥

पद १२४ वे.

अखंड वरने वरी, साहेली हूं तो, अखंड वरने वरी ॥ टेक ॥
 भवसागरमां महादुःख पामी ॥ लक्ष चोऱ्यांशीं फरी ॥ साहेली
 हूं तो अखंड० ॥ १ ॥ संसार सर्व भबंकर काळा ॥ ते देखी
 थरथरी ॥ साहेली हूं तो० ॥ २ ॥ कुटुंब सहोदर स्वर्थीं
 सखे ॥ प्रपंचर्थी परहरी ॥ साहेली हूं तो० ॥ ३ ॥ जनम
 बरीने महादुःख पामी ॥ घरने ते धंदो करी ॥ साहेली० ॥

(६३)

"मंतसंगतमां महासुख पामी ॥ बेठी ठेकाणे ठरी ॥
 ॥ ५ ॥ सदुरुनी पुरण कृपार्थी ॥ भवसागर तसे ॥
 साहेली ॥ ६ ॥ बाई मीरा कहे ॥ प्रभु गिरधरनागुण ॥
 संतोना चरणमां पडी ॥ ७ ॥

पद १२५ व.

कुबजाने जादू द्वारा ॥ मेहा शाम हमारा ॥ धृ० ॥ निरमल
 नीर जमुनाजीको छोडे ॥ जाय पिया जल खारा ॥ १ ॥ गरी
 गेरी धायो कदमकी छाया ॥ धुप तपे शिर भारा ॥ २ ॥ इत
 गोकुल उत मथुरा नगरी ॥ बिच बहे जलधारा ॥ ३ ॥ ओख
 बुटी कलु काम नहीं आवे ॥ क्या करे वैद्य विचारा ॥ ४ ॥
 चंद्रसखी मज बालकृष्ण छवी ॥ जीवन प्राण हमारा ॥ ५ ॥

आरता.

हरि चला मंदिरा ऐशा ह्मणती गोपिका ॥ ऐसी ह्मणत
 राधिका ॥ भावें ओवाळिती यादवकुळ टिळका ॥ धृ० ॥ एकी-
 कडे राई एकीकडे रखुमाई ॥ भावें ओवाळितां हरि झाले दा
 ठायीं ॥ १ ॥ अष्टाधिक सोळा सहस्र ज्यांच्या भवरा ॥
 ज्यांनीं ज्यांनीं प्रार्थिलें गेले त्यांच्या घरा ॥ २ ॥ एका
 जनार्दनीं हरि तूं लाघवी होसी ॥ इतुक्काही भोगुनी ब्रह्मचारी
 ह्मणविसी ॥ ३ ॥

(६४)

विडा.

विडा घ्याहो नारायणा ॥ कृष्ण जगत्रयजीवना ॥ विनविते
रखुमाई ॥ दासी होईन मी कान्हा ॥ विडा० ॥ धृ० ॥ शान्ति
हे नागवेली ॥ पानें घेऊनियां करीं ॥ मीषण जाल्लनीयां ॥
चुना लाविला वरी ॥ चि० ॥ १ ॥ विवेक हा कातरंभ ॥ रंगीं
रंगला सुरंग ॥ वैराग्य जायफळ ॥ मेळविलें सकळ ॥ विडा०
॥ २ ॥ दया हे जायपत्री ॥ क्षमा लवंगा आणिल्या ॥ शीतळ
बेलदोडे ॥ पूर्ण शिवरामीं मिळविले ॥ विडा० ॥ ३ ॥

